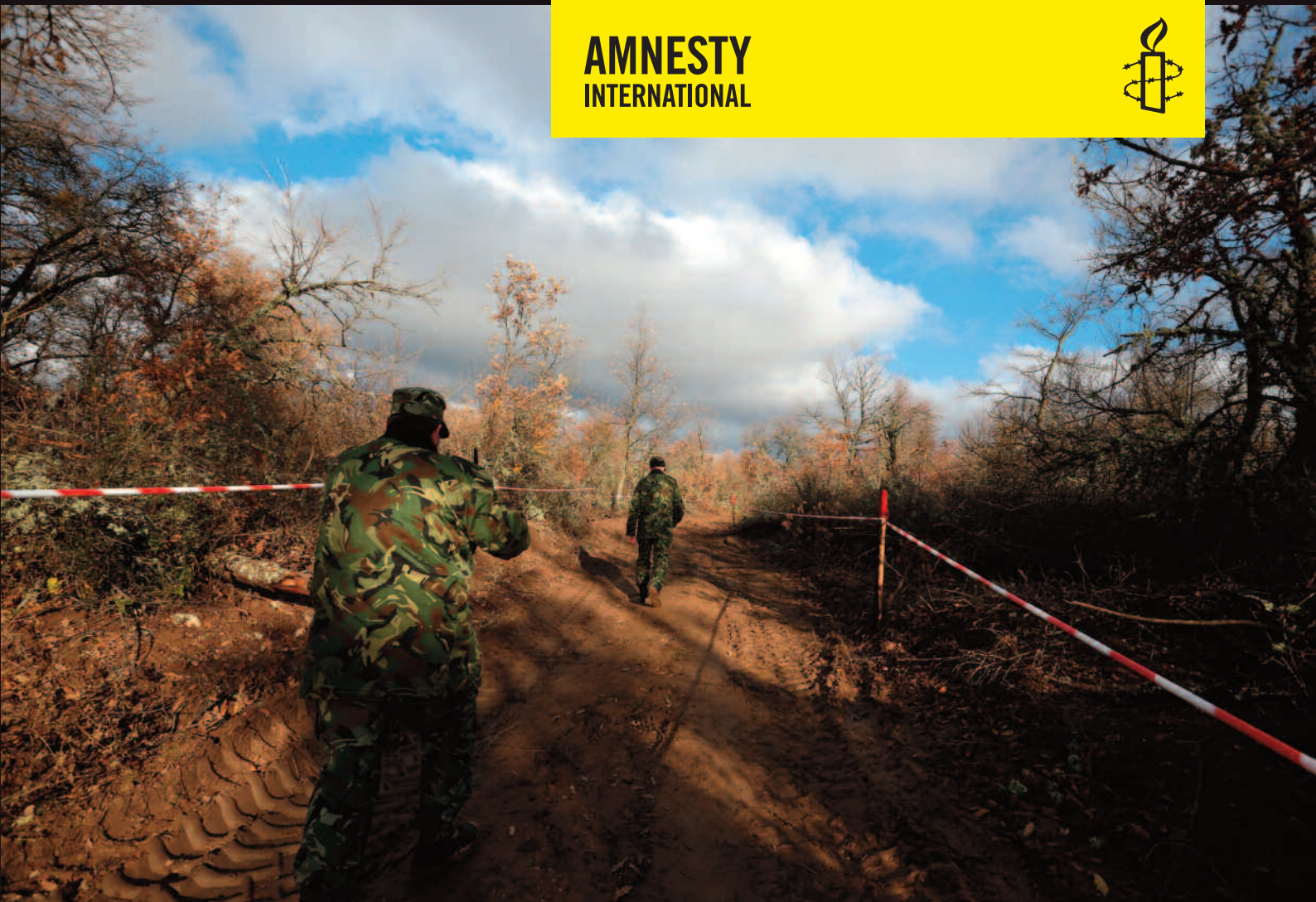

ЧОВЕШКАТА ЦЕНА НА КРЕПОСТ ЕВРОПА

НАРУШЕНИЯ НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА НА МИГРАНТИ
И БЕЖАНЦИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАНИЦИ

AMNESTY
INTERNATIONAL

Амнести Интернешънъл е глобално движение с повече от 3 милиона поддръжници, членове и активисти в над 150 държави и територии, които се борят срещу тежки нарушения на човешките права.

Нашата цел е всеки човек да се ползва с всички права, залегнали във Всеобщата декларация за правата на човека и други международни стандарти за човешки права.

Ние сме независими от всяко правителство, политическа идеология, икономически интереси или религия и сме финансирани главно от членовете ни и обществени дарения.

AMNESTY
INTERNATIONAL

Този доклад е публикуван като част от кампанията на Амнести Интернешънъл: S.O.S. Европа: Първо хората, после границите.
За повече информация, посетете: <http://www.whenyoudontexist.eu>

Публикуван за първи път през 2014 г. от
Amnesty International Ltd
Peter Benenson House
1 Easton Street
London WC1X 0DW
United Kingdom

© Amnesty International 2014

Index: EUR 05/001/2014 Bulgarian
Оригинален език: английски
Отпечатани от: Амнести Интернешънъл
Международен секретариат, Обединеното кралство

Всички права запазени. Тази публикация е с авторско право, но може да бъде възпроизвеждана чрез всеки метод, без такса, за застъпничество, кампании и учебни цели, но не за препродажба. Притежателите на авторските права молят да бъдат уведомявани за всяко използване на публикацията за целите на оценка на въздействието. За копиране при всякакви други обстоятелства или за повторна употреба в други публикации, или за превод или адаптиране, от издателите трябва да бъде получено предварително писмено разрешение и е възможно да е дължима такса. За да поискате разрешение или ако имате други въпроси, моля свържете се с: copyright@amnesty.org

Снимка на корицата: Гранични полицаи патрулират на българо-турската граница, където се строи 30-километрова ограда, която да предотвратява нередовното преминаване на мигранти и бежанци през границата на Европа. Ноември 2013 г.
© AP Photo/Valentina Petrova

amnesty.org

СЪДЪРЖАНИЕ:

1. ВЪВЕДЕНИЕ	6
2. ПОСТРОЯВАНЕ НА КРЕПОСТТА	11
ФИНАНСИРАНЕ НА КРЕПОСТТА	11
АУТСОРСИНГ НА МИГРАЦИОННИЯ КОНТРОЛ КЪМ ТРЕТИ ДЪРЖАВИ	6
ФРОНТЕКС: ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ГРАНИЧЕН КОНТРОЛ	20
ЕВРОСУР: ТЕХНОЛОГИЯ, ОХРАНЯВАЩА ГРАНИЦИТЕ НА ЕС	23
3. ЧОВЕШКАТА ЦЕНА НА КРЕПОСТТА	25
НАСИЛИЕ И ОТБЛЪСКВАНЕ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАНИЦИ	25
ПРОВАЛ В ОСИГУРЯВАНЕТО НА БЕЗОПАСНОСТ	29
УЛОВЕНИ В ТРАНЗИТЕН КАПАН	31
4. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ	37
БЕЛЕЖКИ	44

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Всяка година хиляди мигранти и бежанци се опитват да достигнат Европа. Някои са подтикнати от нуждата да избягат от смазваща мизерия; други търсят закрила от насилие и преследване. Техният път е изпълнен с опасности. Изчислено е, че най-малко 23 000 души са загубили живота си, опитвайки се да стигнат до Европа от 2000 г.¹⁵ насам. А тези, които успяват да достигнат границите на Европейския съюз (ЕС), откриват, че не са в безопасност.

ЕС и неговите държави-членки изграждат все по-непробиваема крепост, която да държи нередовните мигранти вън - независимо от мотивите им, независимо от отчаяните мерки, към които много от тях са готови да прибегнат, за да достигнат ЕС. С цел да „защити“ своите граници, ЕС е финансирал сложни системи за наблюдение, предоставил е финансова подкрепа за укрепване на границите на държавите-членки по външните си граници като България и Гърция, и е създал агенция за координацията на екип от гранични служители от цяла Европа, които да патрулират по границите на ЕС.

Отделните държави-членки сами предприемат драстични мерки, за да спрат нередовните пристигания. Мигрантите и бежанците са отблъсквани незаконно от България, Гърция и Испания, без достъп до процедурите за предоставяне на закрила и често по начини, които ги излагат на сериозен риск. Те са малтретирани от граничари и брегова охрана. Освен това някои държави от ЕС използват заплахата от продължително задържане, за да възпират хората, които мислят да идват към Европа.¹⁶

Бежанец е лице, което е избягало от собствената си държава, защото има основателен страх от преследване и неговото правителство не може или не желае да го защити. **Процедурите за предоставяне на закрила** са предназначени да определят дали някой отговаря на юридическото определение за бежанец. Когато една страна признае някой за бежанец, тя му дава **международна закрила** като заместител на защитата от неговата страна на произход.

Лице, търсещо закрила, е някой, който е напуснал държавата си в търсене на защита, но все още предстои да бъде признат за бежанец. Докато молбата за закрила се разглежда, търсещите закрила не трябва да бъдат принуждавани да се завръщат в своята държава по произход.

Настоящият доклад използва термина „бежанец“ за хора, които са избягали от преследване или конфликт, независимо от това дали са официално признати за бежанци.

ЕС прилага мерки не само на територията си, но и в съседните страни. ЕС и държавите-членки са се опитали да създадат буферна зона чрез сключване на споразумения за сътрудничество със съседните страни, които им помагат да блокират нередовната миграция към Европа. Те са финансирали центрове за прием и задържане на мигранти и бежанци в държави като Турция и Украйна, в които има сериозни опасения относно достъпа до процедури за предоставяне на закрила при задържаните.³ Сключили са споразумения за реадмисия със страните на произход и транзит, с които се улеснява връщането обратно на хората, които са успели да достигнат до Европа.

Митовете

Някои в ЕС и в медиите са се опитали да оправдаят все по-тежките миграционни политики с мотива, че на Европа ѝ се налага да се справя с повече от полагащия ѝ се дял бежанци и мигранти. Често се твърди и че по-голямата част от тези, които са влезли в Европа нередовно, са икономически мигранти.

Фактите

Повечето от бежанците по света не напускат регионите си на произход. В края на 2013 г. страните-домакини на най-голям брой бежанци са: Пакистан, Иран, Ливан, Йордания, Турция, Кения, Чад, Етиопия, Китай и САЩ.⁴

От началото на кризата в Сирия над 2,8 милиона сирийци са избягали от домовете си - повече от половината от тях са деца.⁵ Само 96 000 са достигнали Европа в търсене на защита до края на април 2014 г.⁶

През 2013 г. 48% от всички нередовно навлизащи и 63% от всички, които пристигат нередовно по море, идват от Сирия, Еритрея, Афганистан и Сомалия - страни, разкъсвани от конфликти и с широко разпространени нарушения на човешките права.⁷ По-голямата част от хората, които бягат от тези страни, очевидно бягат от всеобщото насилие или преследване и са *prima facie* (на пръв поглед - бел. прев.) нуждаещи се от международна закрила.

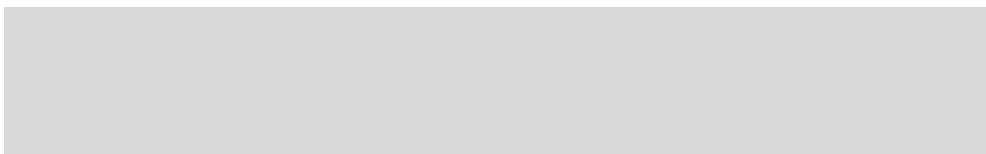
Тези мерки, чиято ефективност в спирането на нередовната миграция към Европа е, в най-добрия случай, под въпрос, причиняват човешки страдания и струват човешки животи.⁸ В следствие на затварянето на по-безопасните пътища за влизане в ЕС с огради, засиления надзор, и разполагането на все повече и повече сили за сигурност, хората са принудени да тръгват по все по-

опасни маршрути, понякога с трагични последици. Жени, мъже и деца се давят в морето или задушават в камиони. Те се сблъскват с насилие по границите на ЕС и са лишени от правото да търсят закрила. Тези, които искат да влязат в ЕС, се оказват в капан в страни като Либия, Мароко, Украйна и Турция, където правата им са изложени на риск. В някои от тези страни те страдат от крайна мизерия без достъп до социални и икономически права, в някои се сблъскват с насилие и дори изтезания.⁹

В този доклад „Крепост Европа“ означава комбинацията от тези политики и практики, в рамките на, по и извън границите на ЕС. Изграждането на крепостта уж цели предотвратяване на нередовна икономическа миграция. Всъщност националните органи и институции на ЕС често само говорят за правото да се търси закрила и за задължението на Европа - юридическо и морално – да я предостави. Реалността обаче е, че почти половината от тези, които са влезли в Европа нередовно, бягат от конфликти и преследване в страни като Сирия, Еритрея, Афганистан и Сомалия, и ЕС не е по-отворен за тях, отколкото за икономическите мигранти. Всички те са изложени на неприемливи рискове за живота и правата им в резултат от безмилостния стремеж на ЕС да намали общия брой на пристигащите мигранти.

Не трябва да се приема, че отговорността за изграждането на Крепост Европа и злоупотребите по границите на ЕС е единствено или дори предимно на страните по южните и източните краища на ЕС. Това са в по-голямата си част страни на транзитно преминаване, каквито са и Мароко, Либия и Турция. Забранените земи, които повечето хора се опитват да достигнат, са страните от Севера и именно те, наравно с държавите на юг, притискат ЕС да затвори границите си и насочват институциите на ЕС в тази посока. Именно те проектират и плащат за Крепост Европа.

Този доклад описва някои от ключовите елементи на миграционната политика на ЕС и как тази политика се разгръща на югоизточната граница на ЕС, където България и Гърция граничат с Турция - един от основните пътища, използвани от сирийски бежанци, които търсят безопасност в ЕС. Докладът завършва с препоръки, които призовават ЕС и държавите-членки спешно да преразгледат своята миграционна политика, за да се измести основният фокус от защитата на границите към защитата на хората.

ИСТОРИЯТА НА РАХИМ¹⁰

През 2012 г. Рахим¹¹ избягал от Афганистан, защото се страхувал за живота си. Бил е само на 16 години. Когато говори пред Амнести Интернешънъл през април 2014 г., той вече е бил отблъскван обратно през границата от България и Гърция и се бори да оцелее в Турция, живеейки в малка стая с петима афганистански мъже и работейки на много дълги смени в сурови, условия на експлоатация, в текстилен цех.

Кандидатствал е за статут на бежанец в Агенцията на ООН за бежанците (Върховен комисариат за бежанците на ООН - ВКБООН) в Анкара и е регистриран като дете без придружител. Прибран е в приют за деца в отдалечен град в източната част на Турция, нещо, което той описва като „полошо от това, да си в Афганистан“ поради постоянните побоища и нападения от страна на местните деца. След шест месеца, без повече да може да понася условията в приюта и считайки, че животът му там няма смисъл (нямал е достъп до работа или училище), избягал и се отправил към Истанбул.

След като спал по улиците на Истанбул в продължение на няколко седмици, си намерил работа в текстилен цех и наел стая. До края на 2013 г. успял да спести достатъчно пари, за да плати на трафикант да го закара до Европа като един от група от осем афганистанци. Рахим описва случилото се:

„Пресякохме границата в около 1.30 ч. сутринта ... Но българската полиция ни хвана... Имаше камери на всеки 15 до 20 метра от българската страна на границата. Мисля, че полицията ни видя на камерата и след това дойдоха да ни хванат... [полицаяте] насочиха пистолети към нас и извикаха „Спри!“ Но ние не го направихме. Хукнахме в различни посоки... Трима полицаи хванаха мен и 13-годишния ми приятел, Ахмед. Не видях другите от групата. Тримата полицаи започнаха да ни бият. Ритаха ни, имаха онези черни палки, твърди като желязо. Удряха ни по коленете с тях, и по ръцете. Беше ужасно“.

Рахим казва, че полицаите претърсили чантите и дрехите им и взели всичките им пари, преди да ги върнат на границата.

„Един от тях ни блъсна обратно към турската страна, както че ли бяхме стари парцали.“

Задържан е от турските войници на границата, предаден е на турската жандармерия, и след това е отведен в център за задържане в Одрин.

„В лагера в Одрин ни казаха, че ще ни депортират. Аз им показах документа си от ВКБООН... Но въпреки това продължаваха да твърдят, че ще ни депортират. Затова се опитахме да избягаме. Но ни хванаха и ни пребиха жестоко. За наказание ме хвърлиха сам в малка килия без прозорци за две седмици. Беше ужасно ... Но една нощ, около полунощ, ни прехвърлиха в

Измир ... Понякога полицията казваше, че ще ни заведат в приют за деца; друг път казваха, че ще ни депортират. Не знаехме на какво да вярваме. Бяхме уплашени.“

Оттогава Рахим два пъти се опитва да достигне до Европа като взима лодка до Гърция. И двата пъти почти достига гръцкия остров Лесбос, но е спрял и изпратен обратно в Турция от гръцката брегова охрана.

„Бяхме само на 10 м от острова, когато гръцката брегова охрана ни намери ... Бяхме толкова близо и си помислихме, че ще успеем да стигнем до острова. Но корабчето на гръцката брегова охрана ни настигна. Пробихме лодката и скочихме в морето, за да не може бреговата охрана да ни изтегли обратно до Турция. Бреговата охрана ни извади от морето и ни качи на тяхната лодка ... После плавахме около половин час към Турция ... Свалиха надуваема лодка в морето и ни бутнаха в нея. Метнаха ни две гребла и посочиха към брега. И тогава си отидоха. Просто ни оставиха там“.

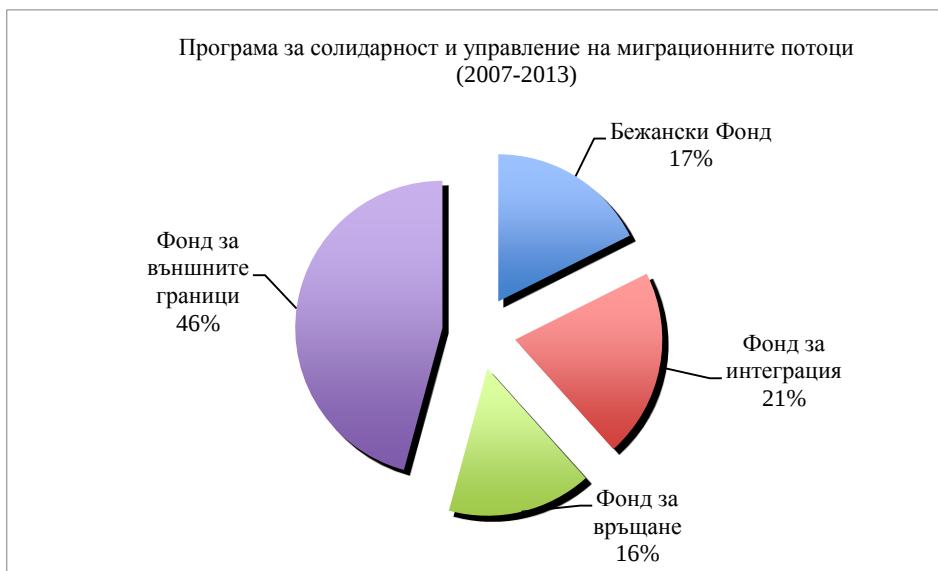
Рахим казва на Амнести Интернешънъл, че мисли пак да се опита да влезе в Европа: „Бих останал в Турция, но тук нямам никакви права. Не мога да работя законно или да ходя на училище. Не мога просто да продължавам да работя по този начин, за да оцелея. Чувствам се като в капан“.

2. ПОСТРОЯВАНЕ НА КРЕПОСТТА

ФИНАНСИРАНЕ НА КРЕПОСТТА

Много от мерките, описани в този доклад, са били възможни единствено заради сериозната финансова подкрепа от ЕС или от държавите-членки. Онези, които поддържат такива политики и практики, са длъжни да направят така, че мерките, които подкрепят, да не доведат до нарушение на човешките права. Въпреки това приоритетите на ЕС относно миграционната политика са съсредоточени по-скоро върху затваряне на границите, отколкото върху задълженията за опазване на човешките права. Това може ясно да се види от направените разходи за построяването на Крепост Европа, сравнени с финансирането в подкрепа на процедурите за предоставяне на закрила и нуждите на бежанците.

Генерална дирекция „Вътрешни работи“ на Европейската комисия е разпределила близо 4 млрд. евро за периода 2007-2013 г. за четирите инструмента за финансиране в рамките на програма „Солидарност и управление на миграционните потоци“ (SOLID) в подкрепа на дейностите на държавите-членки в областта на предоставянето на убежището, интеграцията, връщането на граждани от трети страни и граничния контрол.¹² Почти половината от финансирането (1 820 млн. евро) е отпуснато за дейности, оборудване и техническа инфраструктура, с акцент върху контрола на външните граници на Шенгенското пространство.¹³ Само 17% (700 млн. евро) са заделени за подпомагане на процедурите за предоставяне на закрила, услугите за приемане, както и за презаселване и интеграция на бежанците.¹⁴

Контрастът между разходите за граничен контрол и за подкрепа на бежанците се вижда още по-ясно в разпределението на финансирането от ЕС за отделните държави-членки по външните граници на ЕС. Например само малко над 8% от общата сума, отпусната на България по програма SOLID, са за дейности, финансирани от Европейския бежански фонд, докато почти 74% са за дейности, финансирани от Европейския фонд за външните граници.

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВА ЗА БЕЖАНЦИ И ВЪНШНИ ГРАНИЦИ В НЯКОИ ДЪРЖАВИ-ЧЛЕНКИ ЗА ПЕРИОДА 2007-2013 Г.¹⁵

	Европейски бежански фонд	Европейски фонд за външните граници
България¹⁶	€4 295 548,61	€38 131 685,92
Гърция	€21 938 521,14	€207 816 754,58
Испания	€9 342 834,50	€289,394 768,35
Италия	€36 087 198,41	€250 178 432,52
Малта	€6 621 089,03	€70 441 716,30

През април 2014 г. ЕС създаде два нови фонда, за да замени четирите по програмата SOLID, и увеличи харченето в тази област с почти 50%. Двата нови фонда са:

Фонд „Убежище, миграция и интеграция” (AMIF)¹⁷ с бюджет от 3 137 млн. евро. Всяка държава-членка е задължена да изхарчи най-малко 20% от отпуснатите от ЕС средства за мерки за предоставяне на закрила; и

Фонд „Вътрешна сигурност” (външни граници и визи) (ISF)¹⁸ с бюджет от 2 760 млн. евро.

Новите регламенти, по които са създадени тези фондове, излагат задълженията на държавите-членки в областта на човешките права и посочват, че всички дейности, предприети с помощта на тези фондове, трябва изцяло да спазват тези задължения. Въпреки това регламентите не създават каквито и да било механизми за мониторинг на човешките права и оставят оценката на изпълнението на фондовете на показатели, които са само количествени, като „брой на инфраструктурата на граничния контрол (проверки и наблюдение) и средства, разработени или подобрени с помощта на инструмента”, що се отнася до ISF, и „брой на уязвимите лица и непридружените непълнолетни лица, които се ползват със специална помощ“, що се отнася до AMIF.¹⁹ Следователно не е ясно как Европейската комисия ще следи разходите, за да се гарантира, че средствата не подкрепят дейности, които причиняват или допринасят за нарушаване на човешките права.

Според регламента, управляващ AMIF и ISF, партньорите трябва да участват в подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на националните програми.²⁰ AMIF изисква държавите-членки да включат в партньорите „актуалните международни организации, неправителствени организации и социални партньори“, които могат да играят роля в оценката на въздействието на фонда върху правата на човека. Такова задължение обаче не съществува за ISF.

Въпреки че средствата реално се изразходват от Европейската комисия и отделните държави, Европейският съвет и Европейският парламент играят важна роля във вземането на решения относно задаването и разпределянето на бюджета. Вноските на държавите-членки представляват две трети от общия бюджет на ЕС и следователно отговорността за осигуряване на адекватни предпазни мерки и мониториране е не само на европейско, но и на национално ниво.²¹ Въпреки това ЕС и държавите-членки не са успели да

направят така, че гаранциите за правата на човека да бъдат неразделна част от решенията за финансиране.

УКРЕПВАНЕ НА ЮГОИЗТОЧНАТА ГРАНИЦА: БЪЛГАРИЯ И ГЪРЦИЯ

Преди средата на 2012 г. сухопътната граница между Гърция и Турция е била един от основните маршрути, избирани от бежанци и мигранти, влизащи в ЕС. В средата на август 2012 г. гръцките власти започват операция „Аспида” (Щит), за да блокират тази граница. Над 1 800 допълнителни полицаи са мобилизирани²² и е издигната ограда, дълга 10,5 км по северната част на сухопътната граница. Според Фронтекс, агенцията на ЕС за външните граници, това е оказало такова влияние, че в края на октомври 2012 г. на седмица са засичани под 10 нередовни мигранти, преминаващи границата, в сравнение с 2 000 през първата седмица на месец август 2012 г.²³

С повишените мерки за сигурност по сухоземната граница, все повече и повече бежанци и мигранти са започнали да поемат по по-опасния морски маршрут до гръцките острови. Според гръцката полиция, броят на мигрантите, заловени на гръцките острови или в Егейско море, е нараснал от 169 през 2012 г. до 3 265 през 2013 г.²⁴

Освен по-засилените мерки за сигурност за предотвратяване на нередовното навлизане на мигранти на гръцка територия, гръцките граничари и бреговата охрана рутинно отблъскват обратно бежанците и мигрантите в Турция без никакъв справедлив процес, и понякога излагат живота им на риск, дори ако успеят да влязат в Гърция.²⁵

След като маршрутът до Гърция беше почти напълно блокиран, много мигранти и бежанци, опитващи да стигнат до ЕС, бяха отклонени към границата между България и Турция. Броят на бежанците и мигрантите, заловени на границата на България с Турция, се увеличи рязко през юли 2013 г. Общият брой на хората, пресичащи границата нередовно е бил около 1 700 през 2012 г.²⁶ През 2013 г. нараства до 11 158 души.²⁷ Мигранти и бежанци споделиха с Амнести Интернешънъл, че страхът им от малтретиране и отблъскване на гръцките граници и засилените мерки за сигурност по тази

граница са основните причини, поради които са избрали да преминат към България.

Докато българските власти се опитваха да отговорят адекватно на нуждите на големия брой бежанци, които преминаваха границата, не изгубиха нито минута и предприеха мерки за засилване на полицейския контрол по границата, например чрез командироването на 1 572 допълнителни полицаи и 141 патрулиращи автомобили с висока проходимост²⁸, и започването на строителството на 30 км ограда. Засилиха и сътрудничеството си с турските власти чрез интегрирана система за наблюдение на границата (виж раздел „Евросур: Технология, охраняваща границите на ЕС“ за повече подробности).

След приемането на тези мерки, броят на хората, влизащи нередовно в България от Турция, е спаднал драстично. Почти 8 000 мигранти са влезли в България нередовно през турската граница между септември и ноември 2013 г.²⁹ Броят на хората, преминали между 1 януари и 26 март 2014 г. е намалял до само 302.³⁰ Това е особено тревожно, като се има предвид, че почти 60% от всички, влезли нередовно в България през 2013 г., са сирийци, които бягат от конфликт и широко-разпространени нарушения на човешките права.³¹ През същия период България е получила 5,65 млн. евро под формата на спешно финансиране от ЕС за подобряване на услугите по приемане и процедурите по предоставяне на закрила. Въпреки това, в момента, в който вече са постигнати някакви подобрения в тези области, само малък брой хора, търсещи закрила, всъщност успяват да влязат в България, за да използват подобрените материални условия.³²

Много от мерките, предприети от Гърция и България за затваряне на югоизточната граница на ЕС с Турция, са станали възможни благодарение на финансирането от ЕС, получено от България и Гърция.³³

„ЩИТЪТ“ НА ГРЪЦКО-ТУРСКАТА СУХОЗЕМНА ГРАНИЦА

Гръцките власти заделиха 6 млн. евро от Европейския фонд за външните граници през 2012 г. за подпомагане на финансирането на операция „Аспида“ (Щит).

Гръцките власти също използваха пари от Европейския фонд за външните граници за закупуване на оборудване, като например скенери за снемане на пръстови отпечатъци, хеликоптери, полицейски патрулни автомобили (над 16 млн. евро); патрулни плавателни съдове за открити води (над 31 млн. евро); крайбрежни плавателни съдове за патрулиране (над 14 млн. евро); високоскоростни лодки, самолети с датчици, превозни средства с висока

проходимост, мотоциклети (над 2,5 млн. евро); и очила за нощно виждане, бинокли, термални камери, устройства за откриване на CO₂ и лодки за търсене и спасяване.³⁴

По-голямата част от това оборудване се използва за наблюдение и патрулиране по границата между Гърция и Турция. Амнести Интернешънъл са документирали сериозни нарушения на правата на мигранти и бежанци, които се опитват да навлязат в Гърция през тази част от границата. Мигрантите и бежанците, забелязани от гръцката полиция и бреговата охрана, са били задържани и или произволно затваряни в ужасяващи условия, или отблъсквани обратно в Турция, без да могат да упражнят правото си да потърсят закрила.³⁵

АУТСОРСИНГ НА МИГРАЦИОННИЯ КОНТРОЛ КЪМ ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

ЕС и държавите-членки подкрепят системите за контрол на миграционните потоци на съседните страни в опит да спрат мигрантите и бежанците още преди да достигнат до реалните граници на Европа. Договореностите за сътрудничество с трети държави като Либия, Мароко, Турция и Украйна все повече се стремят да превърнат тези страни в буферни зони около границите на ЕС.³⁶

Споразуменията за сътрудничество са под различни форми, като например двустранни или регионални обсъждания на политики, споразумения за облекчаване на визовия режим и за реадмисия, и финансиране или оперативна подкрепа от агенции на ЕС като Фронтекс. Те включват финансиране на оборудване за наблюдение на границите, обучение на гранична и брегова охрана, както и създаване на мрежи за споделяне на информация, така че мигрантите и бежанците да могат да бъдат спрени от трети държави преди да достигнат Европа. ЕС дори финансира изграждането или обновяването на центрове за задържане, например в Турция и Украйна - подпомагайки трети държави да задържат нередовни мигранти и да не им позволяват да продължат напред.

Въпреки че човешките права на мигрантите, включително нуждата от защита на търсещите закрила, са описани като ключов елемент от външната миграционна политика на ЕС³⁷, много договорености за сътрудничество по-скоро се фокусират върху предотвратяването на нередовната миграция и връщането на мигранти чрез реадмисия, отколкото, например, върху откриването на повече законни канали за миграция или насърчаването на правата на човека на мигрантите и бежанците.³⁸

Например, пътната карта, изготвена от Европейската комисия, която позволява на турските граждани безвизово влизане в ЕС, изисква Турция да изпълнява „цялостно и ефективно“ споразуменията за реадмисия, сключени с държавите-членки на ЕС. В пътната карта се отива още по-далеч и се изисква от Турция да „сключи и приложи споразуменията за реадмисия с държавите, които представляват източник на сериозни нередовни миграционни потоци, насочени към Турция или държавите-членки на ЕС“.³⁹ Безвизовият режим зависи и от това дали Турция демонстрира, че извършва „адекватни гранични проверки и наблюдение на границата по всички граници на страната, особено по тези с държави-членки на ЕС, по такъв начин, че да доведе до значително и трайно намаляване на броя на лицата, които успяват да пресекат нередовно турските граници или на влизане в, или на излизане от Турция“.⁴⁰

Няма механизъм за оценка на въздействието от сътрудничеството на ЕС или на страните членки с трети държави върху възможността хората да получават достъп до процедурите по предоставяне на закрила или да се придвижват по-нататък. Изследвания на Амнести Интернешънъл показват, че изискванията, които се поставят върху трети държави за предотвратяване на нередовни заминавания за Европа, излагат бежанците, търсещите закрила и мигрантите в тези страни на риск от продължително и произволно задържане, принудително връщане (*refoulement*) и малтретиране.⁴¹ Освен това преговорите, довели до сключването на споразумения за сътрудничество с трети държави, не са прозрачни, а някои държави-членки на ЕС дори не правят публично достояние сключените от тях споразумения. Това представлява допълнителна пречка пред обществения контрол.

Refoulement е принудително връщане на някого на място, където ще бъде изложен на риск от сериозни нарушения на човешките права. Международното право забранява прехвърлянето на някого на място, където животът или свободата му са в риск - това е известно като принципът на забрана за връщане (*non-refoulement*). Този принцип е толкова широко признат, че е достигнал статут на международно обичайно право, което означава, че е обвързващ за всички държави, включително тези, които не са ратифицирали съответните международни инструменти. Някои недържавни участници, като тези, които упражняват власт от името на група или държави - например Фронтекс - също са обвързани с принципа на забрана за връщане (*non-refoulement*).⁴²

ФИНАНСИРАНЕ НА БУФЕРНАТА ЗОНА

Европейският съюз също така допринася за програми, свързани с миграцията, извън ЕС, чрез финансиране.⁴³ Инструментите за финансиране подкрепят голям брой разнообразни дейности, свързани с въпроси от опазването на

околната среда до върховенството на закона в трети държави. Поради това е трудно да се изчисли точната сума, похарчена за миграция. Но един от основните инструменти в тази област, Тематичната програма за миграцията и убежището, е разполагал с бюджет от 384 млн. евро и е финансирал дейности, свързани с миграцията в трети държави, между 2007 г. и 2013 г.

Считано от 2014 г., Генерална дирекция (ГД) „Вътрешни работи“ на Европейската комисия може да предоставя средства и на държави, които не са членки на ЕС, в рамките на новите фондове „Убежище, миграция и интеграция“ и „Вътрешна сигурност“, „за да се гарантира, че ЕС разполага със средствата за преследване на своите приоритети във вътрешната политика и за отстояване на своите интереси в отношенията със държави извън ЕС“.⁴⁴ Когато ГД „Вътрешни работи“ решава кои дейности да се финансират в трети държави, има риск вътрешните приоритети на ЕС в областта на миграцията, като например предотвратяването на нередовната миграция към Европа, да доведат до незачитане на нуждите на бежанците и мигрантите. Освен това, както е и при вътрешното финансиране на държавите-членки, няма механизми за оценка на въздействието от финансирането от ЕС, предоставено на държави извън ЕС, върху човешките права на бежанците и мигрантите.

През 2012 г. ЕС задели 20 млн. евро по инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) за съдействие на турските власти при закупуването на оборудване за „укрепване на капацитета за наблюдение по границата“.⁴⁵ През същата година хуманитарната помощ за Турция - където 280 хиляди сирийци бяха потърсили закрила от избухването на сирийската криза през 2011 г.⁴⁶ – възлизаше само на 3,8 млн. евро от Европейската комисия и на 10,5 млн. евро от всички страни членки на ЕС.⁴⁷ Общата финансова помощ, предоставена от Европейската комисия на Турция във връзка с кризите със сирийските бежанци, възлиза на 42,8 млн. евро от началото на кризата, а Турция отчита, че е изхарчила 1,84 млрд. евро.⁴⁸

СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА РЕАДМИСИЯ

Към май 2014 г., ЕС е подписал споразумения за реадмисия със 17 страни - Албания, Армения, Азербайджан, Босна и Херцеговина, Кабо Верде, Грузия, Хонг Конг, Макао, Македония, Молдова, Черна гора, Пакистан, Русия, Сърбия, Шри Ланка, Турция и Украйна. Преговорите продължават с Алжир, Беларус, Китай и Мароко.⁴⁹

Споразуменията на ЕС за реадмисия уреждат процедурите за експулсиране на граждани от трети държави, които са в ЕС без разрешение от своята страна на произход или транзит. Въпреки че споразуменията за реадмисия трябва да се

отнасят само до нередовни мигранти, има сериозни опасения, че търсещите закрила също се изпращат обратно в страните на произход или транзит чрез споразумения за реадмисия, без достъп до процедурите по предоставяне на закрила. Това може да се случи, например, в страни членки със системни пропуски в системите за убежище, като България и Гърция.⁵⁰ Това е особен проблем по граничните райони, където се прилагат ускорени производства и хората имат по-малък шанс да обжалват своето експулсиране. Когато хората повторно са приети в страна, на която не са граждани, те рискуват да заседнат там без правен статут и с риск правата им, например правото на убежище, правото на свобода и правото на работа, да бъдат нарушени.

През 2011 г. Европейската комисия представи оценка на сключените от ЕС споразумения за реадмисия и направи конкретни препоръки, които да изключват граждани на трети държави от тези споразумения и да включват клаузи за прекратяване в случай на трайни и сериозни рискове от нарушаване на човешките права на хора, приети обратно. Комисията също така препоръча участието на международни и неправителствени организации в „Съвместни комитети за обратно приемане“, които наблюдават изпълнението на споразуменията на ЕС за реадмисия.⁵¹ Нито една от тези препоръки не е спазена в, например, споразумението за реадмисия, което ЕС подписа с Турция през декември 2013 г.

Държавите-членки също подписват двустранни споразумения за реадмисия с трети държави. Например Гърция има споразумение за реадмисия с Турция, Испания с Мароко и Франция с Бенин, Буркина Фасо, Камерун, Кабо Верде, Конго, Габон, Сенегал, Тунис и Мавриций.⁵² Някои споразумения за реадмисия, подписани от страните членки с трети държави, повдигат подобни опасения относно ускорените производства и липсата на гаранции за правата на човека.

СПОРАЗУМЕНИЕ ЗА РЕАДМИСИЯ МЕЖДУ ТУРЦИЯ И ЕС

ЕС подписа споразумение за реадмисия с Турция на 16 декември 2013 г.⁵³ Съгласно това споразумение, Турция ще приема обратно нередовни мигранти от ЕС, ако те са пътували през Турция.⁵⁴ Очаква се, че България и Гърция ще бъдат основните държави-членки, които ще се възползват от това споразумение за реадмисия, тъй като мнозинството от бежанците и мигрантите, които се опитват да влязат в ЕС нередовно от Турция, правят това през България и Гърция.

Въпреки че споразумението за реадмисия между ЕС и Турция не трябва да се прилага към търсещи закрила в ЕС, хора, нуждаещи се от международна закрила, могат да бъдат върнати в Турция от Гърция и България поради сериозни недостатъци в системите за убежище и скрининг в тези държави. Въпреки подкрепените от ЕС законодателни подобрения в Турция в областта на предоставянето на убежище и миграцията, достъпът до процедурите за предоставяне на закрила от централните за задържане е все още проблематичен; съществуват и обвинения за малтретиране в тях. Поради това хората, които се връщат в Турция по това споразумение може автоматично да бъдат задържани, да им бъде отказан достъп до убежище и дори да бъдат малтретирани в ареста в Турция (за подробности относно отношението към мигранти и бежанци в Турция виж раздел „Уловени в транзитен капан“).

В тревожен ход, на 16 април 2014 г., Министър-председателят на Турция издаде заповед, с която разпореди създаването на нови центрове за задържане и разширяването на съществуващите такива, за да имат капацитета да поемат нередовните мигранти, очакващи депортиране. Това бе изрично формулирано като мярка за „гарантиране на прилагането на споразумението за реадмисия“, подписано с ЕС.⁵⁵ Този ход води до риск от нарушение на забраната за произволно задържане и подчертава потенциалните негативни последици от неуспеха на ЕС да извърши оценка на въздействието върху правата на човека преди сключването на споразумения за контрол на миграцията с държави извън ЕС.

ФРОНТЕКС: ЕВРОПЕЙСКАТА АГЕНЦИЯ ЗА ГРАНИЧЕН КОНТРОЛ

Фронтекс, Европейската агенция за управление на оперативно сътрудничество в периферните райони на страните членки на Европейския съюз, започва да функционира през 2005 г. Агенцията се радва на финансиране далеч по-щедро от това, разпределено за агенцията на Европейския съюз, създадена за подкрепа на програми, свързани с предоставяне на закрила в държавите-членки. Например, бюджетът за Фронтекс за 2014 г. е 89,2 млн.,⁵⁶ докато бюджетът за 2014 г. на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището (ЕСПОУ) е 15,6 млн. евро.⁵⁷

Основната задача на Фронтекс е да координира съвместни операции между държавите-членки по външните морски, сухопътни и въздушни граници на ЕС. Също така, Фронтекс координира съвместни връщания от страните членки на ЕС в страните на произход, осъществява анализи на риска, за да може да взема информирани оперативни решения и да съдейства на държавите-членки да правят същото, и разработва и организира обучения на гранична и брегова охрана в рамките на ЕС и извън него. Анализите на риска

и оценките, извършени от Фронтекс във връзка с нуждите на отделните държави-членки по външните граници на ЕС, ще могат също да повлияят на разпределението на фонд „Вътрешна сигурност“ в държавите-членки.

В допълнение към работата си с държавите-членки, Фронтекс участва и в работни договорености с държави извън ЕС по въпроси като обмен на информация, оценка на риска, изследвания и развитие, и обучения.⁵⁸ Фронтекс работи и в някои държави извън ЕС като Молдова и Украйна, като част от мисиите на ЕС за управление на границите.

Някои страни, които не са членки на ЕС, са подписали споразумения с държави-членки на ЕС, които позволяват на служителите им да участват в операциите на Фронтекс. Например, Мавритания и Сенегал имат двустранни споразумения с Испания, които им дават възможност да вземат участие в операция „Хера“, съвместна инициатива на Фронтекс, насочена към ограничаване на нередовната миграция от Западна Африка към Канарските острови. През 2011 г. Фронтекс прие Стратегия за основните права, която очертава рамката за защита на правата на човека в техните дейности. През 2012 г. Фронтекс назначиха служител по въпросите на основните права и създадоха консултативен форум за основните права, който да контролира спазването на Стратегията. Фронтекс разработиха вътрешни процедури за щатните и временните си служители, чрез които да могат да докладват за евентуални нарушения. Стандартните оперативни процедури (СОП) за докладване на сериозни инциденти изискват пълно зачитане на всички сигнали за възможни нарушения на основните права във Фронтекс, от всички източници, подадени по каквито и да било канали. Фронтекс може да проследи тези сигнали чрез набор от мерки, включително да се обърне към съответната държава-членка, да разисква темата с управителния съвет, който да докладва на Комисията, да отнема или намалява финансовата подкрепа, както и да взема дисциплинарни мерки. Прекратяването или спирането на съвместна операция е крайна мярка.

Въпреки това липсата на ясен механизъм за разследване на сигнали за нарушения на човешките права от съвместни операции или оперативни зони, в които Фронтекс присъства, и невъзможността да се обработват индивидуални жалби означават, че тази рамка за правата на човека на практика има ограничено въздействие. Също така понастояще не съществува изискване да се публикува информация за начина, по който сигналите за нарушаване на правата на човека са били разгледани и за това какви решения

или действия са били предприети, което не дава възможност за обществен контрол.

ОПЕРАЦИИТЕ НА ФРОНТЕКС ПО ЮГОИЗТОЧНИТЕ ГРАНИЦИ НА ЕС

В Гърция Фронтекс извършва гранични патрулни операции, известни като съвместна операция „Посейдон - сухоземни граници“ (от 2006 г. насам) и съвместна операция „Посейдон - морски граници“ (от 2007 г. насам) в сътрудничество с над 20 страни членки на ЕС и държави от Шенген. Участващите държави са предоставили оборудване и гостуващи служители, които да патрулират по границите; да съдействат при идентифицирането на държавите на произход („скрининг”); и да интервюират мигранти с цел събиране на информация за мрежи и маршрути, използвани от трафикантите („разпит”).⁵⁹ След като се присъедини към ЕС през 2007 г., България също започна да работи по съвместна операция „Посейдон - сухоземни граници“.

Според последната налична информация на интернет страницата на Фронтекс, бюджетът за месец март 2011 г. на съвместна операция „Посейдон - сухоземни граници“ (обхващаща границите на Турция с Гърция и с България) е почти 9 млн. евро.⁶⁰ Като цяло, Фронтекс са похарчили около 47 млн. евро между 2011 г. и 2013 г. за съвместните операции „Посейдон - сухоземни и морски граници“, осъществени в Гърция и България.⁶¹

В съобщенията на Амнести Интернешънъл случаи с отблъснати бежанци в Гърция не се споменава пряко Фронтекс. Въпреки това Фронтекс потвърди, че гръцките морски плавателни съдове, съфинансирани от Фронтекс като част от съвместна операция „Посейдон - морски граници“, не носят отличителни знаци на Фронтекс и нямат гостуващи офицери на борда.⁶² Следователно бежанците и мигрантите не могат да различат лодките на Фронтекс от гръцката брегова охрана. Тоест, ако кораб на Фронтекс е участвал в тяхното отблъскване, те не биха могли да го идентифицират.

Изпълнителният директор на Фронтекс притежава властта да прекратява или отлага съвместна операция при определени обстоятелства, включително и в случаите, когато са налице сериозни и повтарящи се нарушения на основните права.⁶³ Амнести Интернешънъл смята, че това условие е налице в Гърция.

През април 2014 г. Амнести Интернешънъл призова изпълнителния директор на Фронтекс да прекрати част от съвместните операции „Посейдон - сухоземни и морски граници“, свързани с патрулирането на границите на Гърция с Турция в района на Еврос и в Егейско море, поради сериозни и повтарящи се нарушения на правата на човека в тези райони.

ЕВРОСУР: ТЕХНОЛОГИЯ, ОХРАНЯВАЩА ГРАНИЦИТЕ НА ЕС

Технологиите играят важна роля в областта на граничния контрол на ЕС. Европейската система за наблюдение на границите (Евросур) започна да функционира през декември 2013 г. Тя включва технологии за информационен обмен, които се използват от националните власти на държавите-членки на ЕС и от страните в Шенген с цел укрепване на сътрудничеството в граничния контрол както между държавите, включително и тези, които граничат с ЕС, които не са членки, така и с Фронтекс. Системата използва съвременни технологии за наблюдение, като безпилотни летателни апарати (дрони). Смята се, че разходите на Евросур за периода от 2011 г. до 2020 г. ще бъдат 338 млн. евро.⁶⁴

Регламентът, с който се създава Евросур, задължава държавите-членки на ЕС, както и държавите в Шенген, да засилят системите за наблюдение по границите си, които са широко използвани за нередовна миграция.⁶⁵ Той също така съдържа редица гаранции за основните права, но не предоставя информация за това как те ще бъдат прилагани и как ще се извършва мониторинг.

Сътрудничеството с държави, които не са членки на ЕС, се разглежда като важен фактор за ефективната работа на Евросур. Затова ЕС разработи проекти, които да дават възможност на държави извън ЕС да се включат в системата на Евросур. Например, един от проектите, който ЕС финансира в Северна Африка, е Мрежата за наблюдение на южната средиземноморска граница, която цели да повиши „капацитета на съответните власти в държави от Северна Африка да се справят с нередовната миграция и трафик чрез укрепване на системите им за погранично наблюдение”.⁶⁶ По-специално, програмата има за цел да помогне на Алжир, Египет, Либия и Тунис да създадат технически системи, които ще им позволят да се информират взаимно и да информират страни членки на ЕС (по-конкретно Кипър, Франция, Гърция, Италия, Малта и Испания) за „незаконни или съмнителни дейности” и да реагират по координиран начин.

Подобни мрежи за наблюдение вече съществуват в района на Балтийско море, Черно море и Атлантическия океан, като включват сътрудничество с Кабо Верде, Гамбия, Грузия, Гвинея-Бисау, Мавритания, Мароко, Русия, Сенегал, Турция и Украйна.

Официални представители на ЕС многократно са обръщали внимание на потенциала на Евросур да повиши безопасността и да спасява животи. В това има някаква истина. Но Амнести Интернешънъл изразява загриженост, че Евросур все повече ще се използва за откриване и залавяне на нередовни мигранти или за поискване от съседни държави да заловят такива преди те да достигнат територията или териториалните води на ЕС, което повишава риска от принудително връщане. Начинът, по който технологията за наблюдение на Евросур се използва в България, демонстрира как системата за наблюдение може да постави мигранти и бежанци в капан в съседните на ЕС страни без оглед на това дали техните човешки права се спазват в тези държави или не.

ЕВРОСУР В БЪЛГАРИЯ

Съгласно системата Евросур, на границите се създават местни центрове за наблюдение, които докладват на национален координационен център във всяка държава. Тези центрове обменят информация за ситуацията по границите помежду си и я предават на Фронтекс.

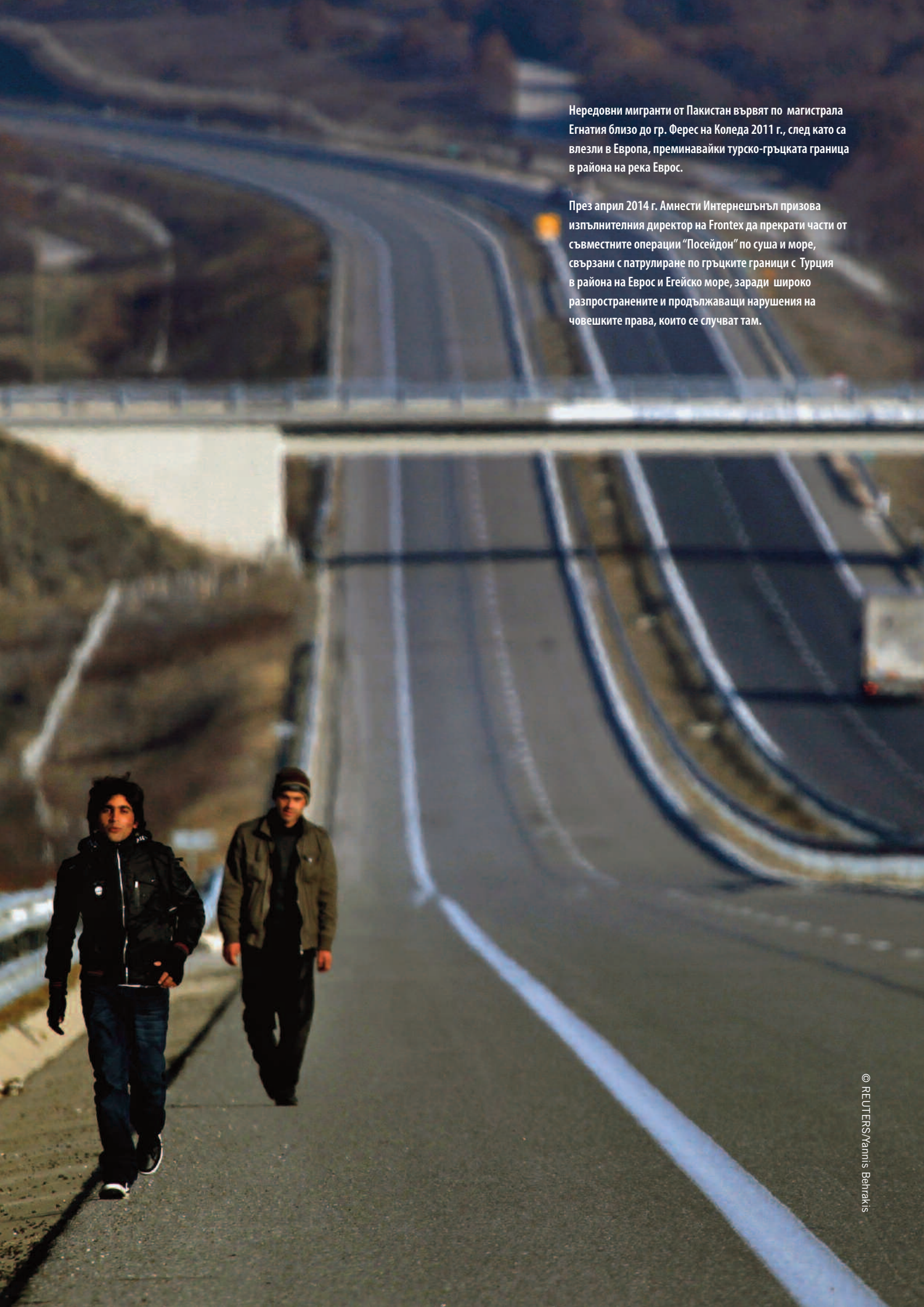
Когато Амнести Интернешънъл посети България през март 2014 г., системата за наблюдение на границите вече действаше. Стационарните и движещите се камери и датчиците за движение обхващаха участък от 58 км по протежението на южната част на границата на България с Турция. България вече е похарчила около 20 млн. евро за системата за наблюдение; около 15 млн. евро идват от Европейския фонд за външните граници.⁶⁷ Очаква се до 2015 г. да бъде създадена система за 24-часово наблюдение, покриваща още 100 км от границата.

Според българските гранични служители системата се използва не само за залавянето на мигранти и бежанци, нередовно пресекли границата с България, но и за спирането им още преди да са достигнали българската граница.⁶⁸ Камерите, разположени на границата, проследяват всяко движещо се тяло на турска територия в рамките на 15 км от границата.

Информацията, че мигранти се приближават към българската граница от Турция, се предава на регионалния координационен център в Елхово, България, с помощта на интегрираната система за наблюдение на границите. Тогава българската гранична полиция предупреждава съответните турски звена или армията, които арестуват мигрантите и бежанците преди те да достигнат до българската граница.

Хората, които са заловени по такъв начин, се задържат предимно в Турция, където все още има опасения по отношение на достъпа до процедурите за предоставяне на закрила, което би могло да доведе до тяхното изпращане

обратно в страни, където са преследвани (за подробности относно третирането на мигрантите и бежанците в Турция виж раздел „Уловени в транзитен капан”).

Нередовни мигранти от Пакистан вървят по магистрала Егнатия близо до гр. Ферес на Коледа 2011 г., след като са влезли в Европа, преминавайки турско-гръцката граница в района на река Еврос.

През април 2014 г. Амнести Интернешънъл призова изпълнителния директор на Frontex да прекрати части от съвместните операции "Посейдон" по суша и море, свързани с патрулиране по гръцките граници с Турция в района на Еврос и Егейско море, заради широко разпространените и продължаващи нарушения на човешките права, които се случват там.

Горе: Мигранти, пристигащи на гръцкия остров Лесбос на 7 мили от турския бряг, 2008 г.

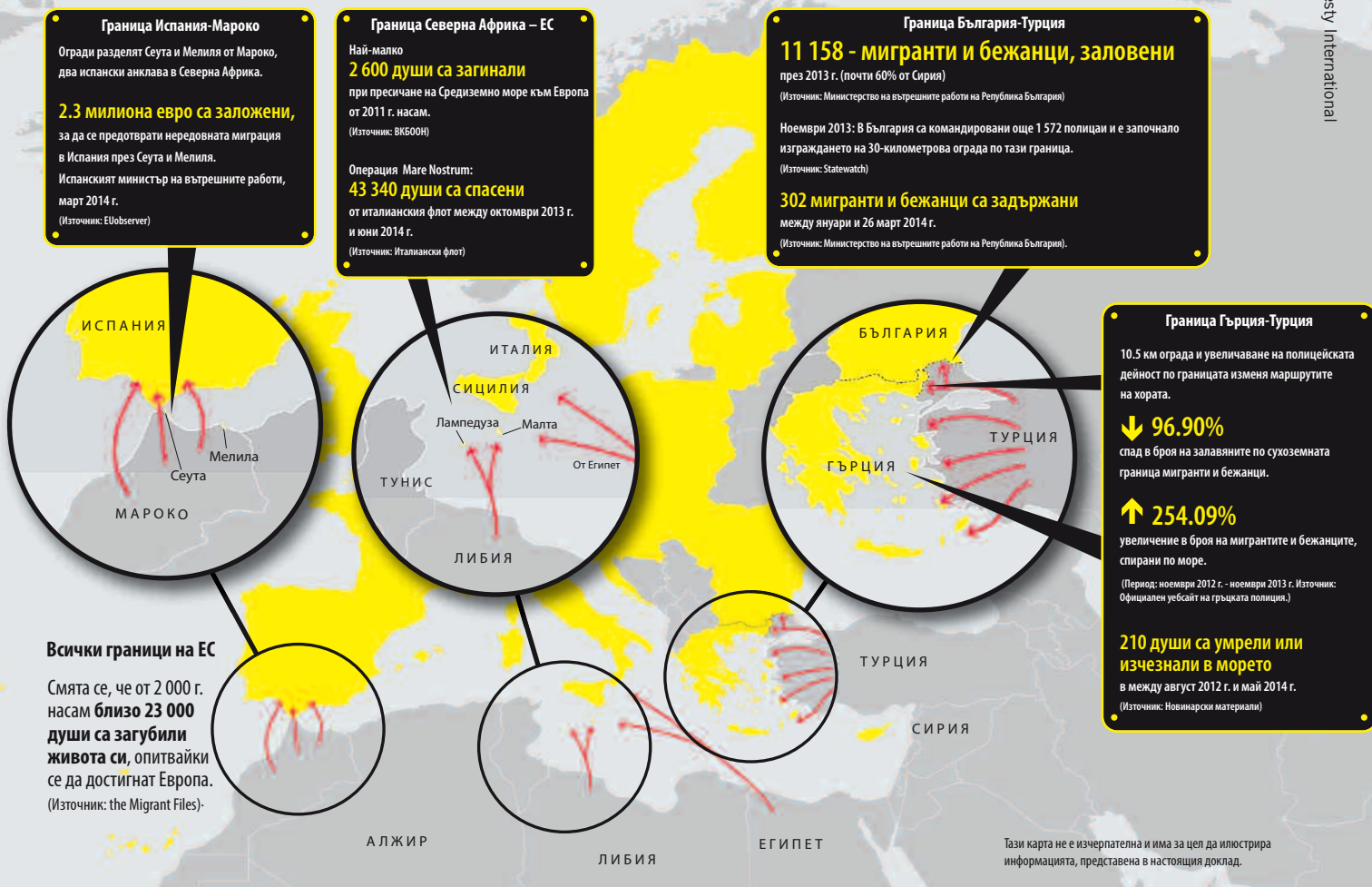
През първите 5 месеца на 2014 г. повече от 170 мъже, жени и деца са изгубили живота си в Средиземно и Егейско море; стотици други са изчезнали с опасност да са мъртви. Много от тези, които са загинали, са бягали от разкъсвани от война държави, включително Сирия.

Ляво: Току-що пристигнали сирийски бежанци след преминаване на границата в Турция, януари 2014 г.

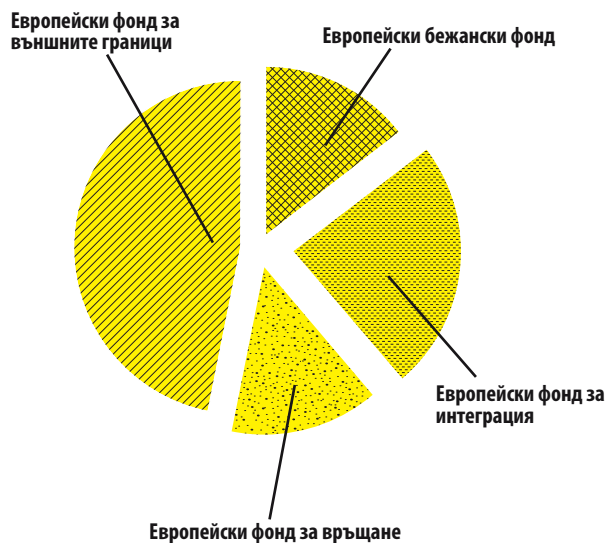

Подчиненото на турския премиер Президентство за управление на бедствия и извънредни ситуации съобщи, че Турция е похарчила 2,5 млрд. щатски долара за приемане на сирийските бежанци в периода между започването на кризата в Сирия и април 2014 г. Помощта, която Турция е получила през това време от международната общност, е била само 200 млн. щатски долара.

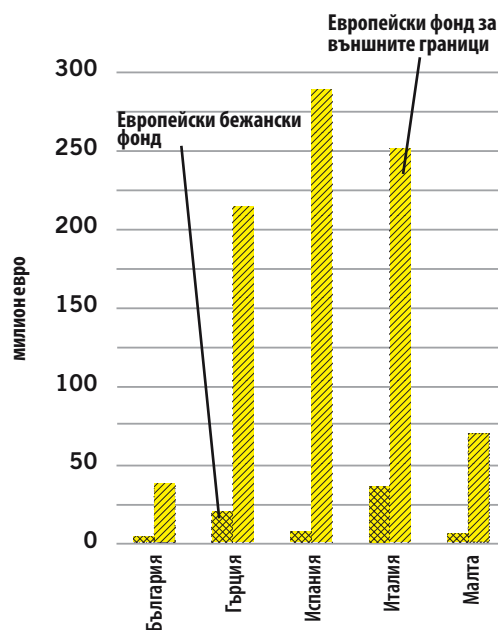
ОСНОВНИ МАРШРУТИ, ИЗПОЛЗВАНИ ОТ МИГРАНТИТЕ И БЕЖАНЦИТЕ, КОИТО ВЛИЗАТ В ЕВРОПА

ПРОГРАМА НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ ЗА СОЛИДАРНОСТ И УПРАВЛЕНИЕ НА МИГРАЦИОННИТЕ ПОТОЦИ (2007-2013 г.)

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СРЕДСТВА ЗА БЕЖАНЦИ И ВЪНШНИ ГРАНИЦИ В НЯКОИ СТРАНИ ЧЛЕНКИ НА ЕС (2007-2013 г.)

Мигранти, които се опитват да се качат на борда на лодка на гръцката брегова охрана, след като лодката им е спряна по време на нощен патрул, 2009 г.

От 2012 г. насам Амнести Интернешънъл разговаря с различни хора, които разказват как техните лодки са били теглени или обградени в Егейско море по начин, който е водел до риск от преобръщането им. Някои казват, че техните лодки са били умишлено повредени. Други съобщават, че са били теглени към турските води от гръцката брегова охрана и след това изоставени в морето в негодни за морско плаване плавателни съдове.

© REUTERS/smail Zitouny

© BUENET KILDA/ARF/Getty Images

Горе: Група нередовни мигранти, които са били на път за Европа, изчакват, след като са задържани от либийската брегова охрана в Завия, на запад от Триполи, Либия, май 2014 г.

Ляво: Сирийско бежанско семейство от Алепо се подслонява в дъждовен ден в Истанбул, Турция, март 2014 г.

В Турция има над 900 000 сирийци към април 2014 г. Само 220 000 от тях живеят в лагери, управлявани от държавата. Онези извън лагерите са в сериозен риск от изпадане в крайна бедност, експлоатация и бездомност.

Дясно: Десетки сирийци спят извън Центъра за временно пребиваване на имигранти в Мелиля, испански анклав в Северна Африка, граничеща с Мароко, в знак на протест срещу условията в центъра, април 2014 г.

Долу: Афганистанци, търсещи закрила, провеждат мирен протест пред офиса на Службата на Върховния комисар на ООН за бежанците в турската столица Анкара, май 2014 г.

Бежанци в Турция, които не са от държави-членки на Съвета на Европа, могат да получат само статут, който им позволява да останат временно в Турция. Това им дава ограничен достъп до социални услуги или до законна заетост. В резултат на това повечето от тях са изпаднали в мизерия.

© Laura Taghara Garrido/NurPhoto/Corbis

© Photo by Nail Saglikaya/Anadolu Agency/Getty Images

© Amnesty International (photo: Dario Samard)

Горе: Акция S.O.S. Европа, организирана от Амнести Интернешънъл, в подкрепа на правата на мигрантите и бежанците, Лампедуза, Италия, юли 2012 г.

Ляво: Италианско флеш моб събитие призова Европа да уважава и защитава правата на мигрантите, Бари, Италия, април 2014 г.

© Simone Muscogiuri

3. ЧОВЕШКАТА ЦЕНА НА КРЕПОСТТА

НАСИЛИЕ И ОТБЛЪСКАВАНЕ ПО ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАНИЦИ

По югоизточните граници на ЕС, където България и Гърция граничат с Турция, се разиграва трагедия. Бежанците и мигрантите - главно от Сирия и Афганистан – биват незаконно отблъсквани обратно към Турция. С изтласкването на хората от югоизточната граница на ЕС им се отказва правото да потърсят закрила. Това се извършва неформално, без да им се даде възможност да обжалват решението да бъдат върнати. Тези действия често са придружени от насилие, а понякога излагат живота на хората на риск.

Амнести Интернешънъл документира отблъсквания към Турция от Гърция от септември 2012 г. и от България от март 2014 г. Хората, разказали преживяванията си на Амнести Интернешънъл, описват как са били физически нападнати, а вещите им ограбени от гръцки и български гранични полицаи или от гръцката брегова охрана. Някои от тях, които са се опитали да достигнат до Гърция по море, споделят, че техните лодки са били теглени или обградени по начин, който е водел до риск от преобръщането им. Някои казват, че техните лодки са били умишлено повредени. Други съобщават, че са били теглени към турски води и след това изоставени в морето в непригодни плавателни съдове.

Отблъскването представлява акт, при който хората биват изтласквани обратно в страната, която се опитват да напуснат - или в някои случаи в открито море - малко след като преминат границата, без да имат възможност да оспорят своето принудително връщане. Отблъскването обикновено засяга група хора (мигранти или бежанци). Депортирането на група хора без разглеждането на всеки случай поотделно представлява **колективно експулсиране** и е забранено съгласно международното право.

Повечето от интервюираните мигранти и бежанци, които са били отблъснати от Гърция или България, споделят, че са били подложени на насилие и малтретиране от страна на служителите на реда. Някои описват, че са били задържани в, според тях, полицейски участъци в Гърция и България, преди да бъдат заведени отново до границата и незаконно върнати в Турция. Повечето от хората, които са били изтласкани от България разказват, че са били

държани на границата до 12 часа, на открито в студа. Някои споделят, че през това време са били принудени да лежат на земята с лицето надолу.

МАСОВО ОТБЛЪСКВАНЕ НА ГРЪЦКО-ТУРСКАТА ГРАНИЦА

Две млади жени на между 20 и 30 години, бягащи от Сирия, разказаха пред Амнести Интернешънъл как са били отблъснати от гръцката полиция към Турция два пъти през октомври 2013 г. Сестрите са напуснали Алепо в Сирия, за да избягат от опустошенията и насилието на продължаващия там конфликт. До момента, в който Амнести Интернешънъл разговаря с тях на 22 ноември 2013 г. в Истанбул, те вече са направили пет неуспешни опита да влязат в Гърция.

През нощта на 27 октомври 2013 г. прекосили река Еврос в Гърция с още 40-тина души от Сирия и Афганистан. Но скоро били заловени от гръцки полицаи, които ги поставили в пластмасови лодки и ги извозили обратно през реката.

Второто отблъскване се случило на 11 ноември 2013 г. Сестрите пресекли река Еврос с малка пластмасова лодка. Те били част от група от около 40 души, която е спряна от гръцки полицаи. Натоварени са на микробус и са откарани директно до брега на реката. Други бежанци и мигранти са доведени до същото място, с което броят им нараснал до около 200 души. Сестрите разказват, че полицията обявила, че всички ще бъдат изпратени обратно в Турция. Към 2 ч. след полунощ около 150 човека избягали и около 100 потърсили подслон в църква в близкото село Прагги.

„Не след дълго храмът бе заобиколен от полицейски служители. Бебетата плачеха, а полицията не позволяваше на свещеника да ни отвори вратата на църквата. Една местна жена донесе малко мляко за бебетата ... Бяхме уплашени и плачехме ... молихме се, бежанци сме ... видяхме четирима полицаи да бият един човек, който се съпротивляваше. Те го ритяха и удряха... използваха оръжие с ток.“

Сестрите разказаха, че са били отблъснати до бреговете на река Еврос и откарани през реката към Турция.

„Полицията ни изкара от микробусите, ругаеха ни и ни блъскаха ... Предадоха ни на хора, носещи черни качулки и черни или тъмносини униформи. Те [мъжете с качулки] ни взеха парите и паспортите. След това, на групи, ни отведоха с малки лодки до турската страна, като не ни оставиха нищо, освен дрехите на гърбовете ни“.

Според проучването на Амнести Интернешънъл операциите за отблъскване в Гърция са редовна и широко разпространена практика.⁶⁹ Независимо от многобройните докладвания за отблъскване, включително и инцидентът, при който 11 души - осем от тях деца - загубиха живота си, гръцките власти или категорично отричат съществуването на отблъсквания, или твърдят, че ако се случват, са само „изолирани случаи“. Към днешна дата, не е имало ефективни разследвания на предполагаеми отблъсквания и по данни на Амнести Интернешънъл на никого не е потърсена отговорност.⁷⁰

Амнести Интернешънъл документира по-малко обвинения за отблъскване от България.⁷¹ Това обаче не освобождава българските власти от отговорността да разследват подобни твърдения ефективно, да търсят отговорност от извършителите и да гарантират справедливост за жертвите. Въпреки многобройните предишни доклади за изтласкване от страна на други организации и на медиите,⁷² реакцията на българския Министър на вътрешните работи беше да отхвърли тези доклади, а не да започне ефективни разследвания.⁷³

ГРАНИЦА, БЕЛАЗАНА С КУРШУМИ

Отблъскванията не са ограничени до югоизточната граница на ЕС. На сутринта на 6 февруари 2014 г., група от около 400 мигранти, бежанци и хора, търсещи закрила, от Субсахарска Африка, се опитват да пресекат границата между Мароко и Сеута, испански анклав в Северна Африка.

Първите опити за преминаване на оградата по сухоземната граница са неуспешни, поради което около 250 души отиват към близкия плаж Тарахал, за да се опитат да преплуват до испанската страна на плажа. Докато са във водата, членове на испанската жандармерия откриват огън с гумени куршуми, халосни патрони и сълзотворен газ. На този ден четиринадесет души губят живота си в морето.

На следващата седмица испанският министър на вътрешните работи, Хорхе Фернандес Диас, потвърди, че средства за борба срещу безредиците, включително и гумени куршуми, са били изстреляни към морето, „за да отбележат границата“.⁷⁴ Министърът заяви, че средствата са били използвани по такъв начин, че да се избегне уцелването на хората, които са били в морето. Той също така заяви, че двадесет и тримата души, които са успели да преплуват и достигнат до испанския плаж, са били върнати в Мароко веднага, очевидно без достъп до каквато и да било формална процедура.⁷⁵

Описанието на министъра на събитията и изявленията на оцелели и очевидци, публикувани в медиите, показват, че основната цел на испанските власти е била да попречи на мигрантите, лицата, търсещи закрила и

бежанците, да преминат испанската граница и да влязат в Сеута. Човешките права на тези хора, включително правото на живот, изглежда са били напълно игнорирани от властите; не са направени никакви усилия за спасяване на хората, изложени на риск от удавяне. Испанските служители на реда са употребявали ненужна и прекомерна сила, в нарушение на международното право в областта на правата на човека, използвайки средства за борба с безредиците срещу невъоръжени лица, които плуват към брега и не представляват непосредствена заплаха.

Груповото депортиране на 23 човека до Мароко представлява колективно експулсиране, което е в нарушение на задълженията на Испания по силата на националното, международното и европейското право.⁷⁶ Министърът на вътрешните работи заяви, че депортирането на 23-мата души е било законно, защото те все още не са били пресекли границата с Испания, която според изказването му представлявала човешката граница, направена от служителите на жандармерията. Но според Амнести Интернешънъл съответните лица са били депортирани от територията на Испания, тъй като вече са били от страната на Сеута спрямо границата, на плажа Тарахал. Така или иначе, независимо от тяхното физическо местоположение, двадесет и тримата човека са били на практика под испански контрол и юрисдикция, тъй като са били задържани от испанските служители на жандармерията.⁷⁷

Държавите са длъжни да дават на хората на тяхна територия или под тяхна юрисдикция възможността да потърсят закрила и да оспорват прехвърлянето си в друга държава. Колективното експулсиране като това, проведено на 6 февруари в Сеута, е в нарушение на международното и местното право в областта на правата на човека.

ПРОВАЛ В ОСИГУРЯВАНЕТО НА БЕЗОПАСНОСТ

„Когато лодката потъна, не можех да намеря приятелите си. Питах: къде са? После намерих Омар, но един друг приятел го нямаше. Опитах се да помогна на другите, но не можех. Омар и аз си помагахме, но беше трудно да плувам с часове. Във водата всеки търсеше семейството и приятелите си“.

Мохамед, на 21 години, сирийски бежанец, описва през май 2014 г. пред Амнести Интернешънъл драматичните събития, които е преживял на 11 октомври 2013 г., когато лодката, на която е бил с още около 400 души, потъва на 70 мили разстояние от Лампедуза, италиански остров в Средиземно море.

През последните години няколко инцидента, в които хора, опитващи се да достигнат Европа по море, са загубили живота си, подчертаха пропуските в действащите правила за търсене и спасяване по море. Различните

интерпретации на ключови понятия като „безопасно място“, където хората трябва да бъдат свалени от мореплавателния съд и „бедствено положение по море“, при което би трябвало да възникне задължението да се съдейства на лодка, може да са допринесли за забавяния в спасителните операции.

СМЪРТОНОСНА ПОЛИТИКА

Над 400 души са загубили живота си в две корабокрушения край бреговете на Лампедуза, италиански остров в Средиземно море, в рамките на само две седмици през октомври 2013 г. В две последователни корабокрушения на 11 и 12 май 2014 г., най-малко 50 души са загубили живота си между Либия и Италия и още стотици са изчезнали с опасност да са мъртви.

От август 2012 г. насам най-малко 210 човека, включително деца, повечето от които бягащи от конфликтите в Сирия и Афганистан, са загубили живота си или са били обявени за изчезнали с опасения за смърт в Егейско море между Турция и Гърция.⁷⁸

Всяка липса на яснота в правилата, свързани с търсене и спасяване по море, застрашава животи. В един добре документиран случай през 2011 г. лодка със 72 души на борда, включително две бебета, е оставена да се носи в продължение на две седмици в Средиземно море, въпреки исканата помощ и редицата съобщения между нея и други плавателни съдове. Когато морето връща лодката в Либия, на борда има само девет оцелели.⁷⁹

Трагичните инциденти от октомври 2013 г. край бреговете на Лампедуза, Италия, отнели живота на повече от 400 човека, доведоха до обсъждания за подсилването на съществуващите механизми, за да се реагира по-ефективно на инциденти в морето и да се предотвратят смъртни случаи. Въпреки това не са предприети конкретни мерки. Независимо че е била създадена работна група,⁸⁰ държавите-членки, с изключение на Италия, не успяха да вземат ясни и решителни мерки в тази област. Във водите около ЕС продължават да умират хора.

Италианската операция „Маре Нострум“ (ОМН), описана от италианския флот като военна и хуманитарна операция, имаща за цел „спасяването на човешки животи в морето и борбата с трафика на хора“, е спасила над 40 000 души откакто стартира на 18 октомври 2013 г. в отговор на инцидентите от октомври 2013 г.⁸¹ Смята се, че Италия харчи 9 млн. евро на месец за операцията,⁸² която включва 920 служители. Словения е единствената държава, която е подпомогнала италианската операция до момента, а на 8 юни 2014 г. се появиха новини, че кораб на Въоръжените сили на Малта е

помогнал на италианския флот по време на ОМН операция, довела до спасяването на над 5000 души в рамките на няколко дни.⁸³

Агенцията на ООН за бежанците и Амнести Интернешънъл приветстваха засилените усилия, които Италия полага за спасяването на човешки животи в морето.⁸⁴ Особено важно е че Италия счита всички лодки с мигранти и бежанци за изпаднали в бедствено положение, тъй като са непригодни за мореплаване и претоварени с хора. По този начин се постига в района, патрулиран от ОМН, да няма отчетени загуби на човешки животи от началото на операцията до 12 май 2014 г., когато край Лампедуза е потънала лодка (206 души са спасени, 17 тела са извадени и по информация от оцелелите още 200 човека се считат за изчезнали в морето). Тази последна трагедия показва, че само ОМН не може да гарантира безопасността на бежанците и мигрантите.

Усилията на Италия демонстрират, че е възможно да се осигури по-голяма безопасност за мигрантите и бежанците чрез подсилване на операциите по търсене и спасяване. Но дейностите по търсене и спасяване в Средиземно море не могат да бъдат достатъчно подсилени, освен ако всички държави-членки на ЕС съвместно не допринесат за тези усилия. Подобни дейности по търсене и спасяване са крайно необходими и в Егейско море.

Освен от разширяването на дейностите по търсене и спасяване, има спешна нужда от по-голяма яснота по въпроса за свалянето на брега и отговорностите на държавите-членки, възникващи след него, по процедурите, свързани с физически лица, които са заявили, че търсят международна закрила и по посрещането на други нужди, така че да се избегне обезкуражаването на държави-членки да извършват операции по търсене и спасяване. Освен това законите, които санкционират подпомагането на неразрешено влизане, преминаване и пребиваване, следва да бъдат преразгледани, защото възпрепятстват спасителните дейности, тъй като страхът от съдебно преследване възпира частните плавателни съдове да спасяват хора в беда.

УЛОВЕНИ В ТРАНЗИТЕН КАПАН

Като резултат от засиления полицейски контрол по границите на ЕС чрез командироването на повече служители, високотехнологично оборудване за наблюдение и други технически средства, и от експулсиранията (както чрез отблъскване без справедлив процес, така и чрез формални процедури, въведени по силата на споразумения за реадмисия), много хора, тръгнали в

търсене на безопасност и по-добър живот в Европа, в крайна сметка се оказват в капан в страни, периферни на ЕС.

Път напред към Европа няма, а помощта за тези, които искат да се завърнат, е незначителна или никаква. Бежанците са в капан, защото завръщането им в страната на произход би означавало преследване, изтезание и дори смърт. Мигрантите са в капан, защото много от тях не разполагат със средствата или документите, които са им необходими, за да извървят обратно пътя и да се върнат в родните си страни.

Много държави, съседни на ЕС, като Либия, Мароко и Украйна, нямат функциониращи системи за предоставяне на убежище. В условия на ограничени възможности за законна работа, недокументираните мигранти и бежанци в Либия, Мароко и Турция тънат в нищета и/или работят при изключително експлоатационни условия. Има данни за физически нападения над мигранти от страна на полицейските служители в Мароко. В Либия, бежанци и мигранти, включително непридружени деца, са изправени пред риска от произволно и безсрочно задържане в пренаселени центрове за задържане, управлявани и от държавата, и от военни. Много хора съобщават за побои, бичуване и други форми на изтезания или малтретиране. Жените мигранти и бежанци не са защитени от насилие. В допълнение към побоите, те са споделяли за насилствени претърсвания чрез разсъбличане от страна на охранители-мъже. Сирийски жени в Либия, интервюирани от Амнести Интернешънъл през ноември 2013 г., разказаха, че „рядко напускат дома си след като се стъмни поради страх от отвлечения, тормоз и общото чувство за несигурност”.⁸⁵

Бежанци, мигранти и местни неправителствени организации в Турция споделиха с Амнести Интернешънъл, че много от хората, изтласкани към Турция от Гърция или България, са задържани, въпреки че някои са успели да не бъдат заловени.⁸⁶ Смята се, че почти всички, заловени от турските гранични власти в резултат на сътрудничество им с българската гранична полиция, са били задържани за различни периоди от време. Въпреки някои положителни законодателни реформи в Турция, по-специално Закона за чужденците и международната закрила от 2013 г., достъпът до процедурите за предоставяне на закрила от центрове за задържане все още е проблематичен.⁸⁷ В своя доклад за напредъка на Турция от 2013 г. Европейската комисия посочва, че „третирането на бежанците/мигрантите, държани в центрове за задържане, трябва да се подобри”⁸⁸. В центровете за задържане на нередовни мигранти, наречени „центрове за връщане”, не се

извършва мониторинг от независими организации.⁸⁹ НПО-та нямат достъп до местата за задържане, а безплатната правна помощ е твърде ограничена.⁹⁰ Необходимостта от международна закрила би могла да остане неразбрана или понякога игнорирана.⁹¹ В резултат на това, тези, които се нуждаят от международна закрила, намиращи се в центрове за задържане, са изложени на риск да бъдат изпратени обратно към транзитни страни или държави на произход, където биха могли да бъдат преследвани или да станат жертва на други сериозни нарушения на човешките права.⁹²

Все още е твърде рано да се каже дали Законът за чужденците и международната закрила в Турция, който влезе в сила през април 2014 г., ще доведе до реални подобрения в третирането на мигрантите и бежанците. Всъщност, местни неправителствени организации, които разговаряха с Амнести Интернешънъл през юни 2014 г., смятат, че може да отнеме няколко години на новосформиралата се Главна дирекция „Управление на миграцията“ да стане напълно функционираща. Бежанци и мигранти, които не са от Сирия и споделиха с Амнести Интернешънъл, че са били отблъснати от Гърция или България към Турция, разказаха, че са били задържани в Турция за периоди, вариращи от няколко дни до три месеца в центрове за задържане в Айдын, Айваджък, Одрин, Измир и Мугла. Тези, които са били задържани в Турция съвсем наскоро - през март 2014 г. - твърдят, че достъпът до Агенцията на ООН за бежанците и до процедурите за предоставяне на закрила не е гарантиран. Двама от задържаните казаха, че са били бити от полицията, охраняваща Центъра за задържане в Одрин, а един разказа, че като наказание е бил държан в единична изолация за две седмици, без да му се позволява да излиза навън, освен до тоалетната.⁹³

В Турция бежанци от държави, които не са част от Съвета на Европа, могат да получат само "условен статут на бежанец", дори и ако отговарят на определението за бежанец в Конвенцията на ООН за бежанците от 1951 г.⁹⁴ Условният статут на бежанец им позволява да останат в Турция временно, докато намерят друга страна, в която да се презаселят с помощта на Агенцията на ООН за бежанците. На практика това означава, че те не могат да се интегрират, защото имат много ограничен достъп до социални услуги или до законна заетост.⁹⁵ В резултат повечето от тях живеят в крайна нищета и/или работят нелегално в условия на експлоатация.⁹⁶

Законът за чужденците и международната закрила не подобрява достъпа до заетост на бежанци от страни извън Европа - група, която съставлява по-голямата част от тези, които се нуждаят от международна закрила в Турция.

Според Агенцията на ООН за бежанците Турция е получила 44 800 нови молби за закрила през 2013 г.; всички са били от хора, търсещи закрила, от държави извън Европа. По-голямата част от хората, кандидатстващи за международна закрила, са дошли от разкъсвани от войни страни или такива, които имат катастрофално отношение към опазването на правата на човека, като Афганистан, Иран, Ирак и Сомалия.⁹⁷ Дори ако тези кандидати получат „условен статут на бежанец“, те имат право да кандидатстват за разрешително за работа чак шест месеца след като са подали молбата си за бежански статут⁹⁸, а бюрократичните изисквания, както и разходите, свързани с получаването на разрешително за работа, са непосилни.⁹⁹ В резултат на това, кандидатите, които са успели да получат разрешителни за работа в Турция, са малобройни.

Според доклада на Европейската комисия за напредъка на Турция от 2013 г. „/л/ицата, участващи в процедурите за предоставяне на закрила, са имали проблеми с достъпа до адекватно жилище, работа, здравни услуги, образование и подкрепа при интеграцията им“¹⁰⁰.

В продължение на 53 дни от 13 април до 4 юни 2014 г. бежанци от Афганистан направиха лагер пред офиса на Агенцията на ООН за бежанците (ВКБООН) в турската столица Анкара, за да протестира мирно срещу положението си в Турция.¹⁰¹ Като бежанци, чиято страна на произход, не е част от Съвета на Европа, те не могат да останат в Турция за дълъг период от време. Въпреки това техните производства са били прекратени от ВКБООН, оставяйки ги без надежда да бъдат презаселени другаде.¹⁰²

Техните оплаквания включват липсата на възможности за законна работа и трудностите при достъпа до системата за здравеопазване и образование.¹⁰³ Според платформата на шест водещи неправителствени организации, застъпващи се за правата на бежанците в Турция, се наблюдава увеличаване на броя на опитите за самоубийство сред общността заради психическото натоварване от несигурността на тяхното положение.¹⁰⁴ Според медиите, на 2 май 2014 г. 12 от протестиращите - 10 мъже и две жени - зашиват устата си и отказват да се хранят или да пият, с цел да привлекат внимание към тежкото си положение.¹⁰⁵

Освен тези, които са регистрирани като лица, търсещи закрила, през април 2014 г. в Турция има още над 900 000 сирийци според Генералния директор на Президентство за управление на бедствия и извънредни ситуации, подчинено на турския премиер (AFAD).¹⁰⁶ Към 3 юни 2014 г. броят на сирийците, регистрирани или с уговорена среща за регистрация с турските власти, е над 765 000, като само 220 000 от тях живеят в държавно

управлявани лагери.¹⁰⁷ Хората извън лагерите са в сериозен риск от изпадане в крайна бедност, експлоатация и бездомност.¹⁰⁸

Подчиненото на турския премиер Президентство за управление на бедствия и извънредни ситуации (AFAD) съобщи, че Турция е похарчила 2,5 млрд. щатски долара за приемане на сирийските бежанци от началото на кризата в Сирия до април 2014 г. Помощта, която Турция е получила през това време от международната общност, е била само 200 млн. щатски долара.¹⁰⁹

Отблъскванията на хора от една държава в друга са винаги незаконни. Следователно, отблъсквайки мигранти и бежанци към Турция, България и Гърция са в нарушение на задълженията си по силата на международното право в областта на правата на човека и правото на ЕС. Но други договорености, свързани с миграцията, които ЕС и държавите-членки са сключили с Турция, като Споразумението за реадмисия между ЕС и Турция и сътрудничеството между България и Турция (виж секцията, озаглавена „Евросур в България“), водят до риска бежанците да бъдат уловени в капан в страна, където условията за прием са неадекватни, търсещите закрила живеят в мизерия, а хората в центровете за задържане са изправени пред трудности във връзка с достъпа до процедурите за предоставяне на закрила.

ПРАВТА, ПОСТАВЕНИ ПРЕД РИСК НА ГРАНИЦИТЕ НА ЕС

Мигрантите и бежанците на границите на ЕС страдат от нарушения на правата по силата на международни и регионални инструменти за защита правата на човека.¹¹⁰ Те включват:

Право на живот

ВДПЧ (Всеобща декларация за правата на човека) член 3, ЕКПЧ (Европейска конвенция за правата на човека и основните свободи) член 2, Хартата (Хартата на основните права на Европейския съюз) член 2, МПГПП (Международен пакт за граждански и политически права) член 6.

Право на свобода и сигурност на личността (забрана за произволно задържане)

ЕКПЧ член 5, Хартата член 6, ВДПЧ член 9, МПГПП член 9

Забрана на изтезания или на жестоко, нечовешко или унижително отношение или наказание

ВДПЧ член 5, ЕКПЧ член 3, Хартата член 4, МПГПП член 7, КСИ (Комитет срещу изтезанията на ООН) член 2.

Право да напусне всяка страна, включително собствената си
ВДПЧ член 13 (2), МПППП член 12.

Право да търси и да получи закрила от преследване
ВДПЧ член 14, Хартата член 18.

Право на ефективни правни средства за защита
ЕКПЧ член 13, Хартата член 47.

Забрана за колективно експулсиране
ЕКПЧ протокол 4, член 4, Хартата член 19 (1).

Никой не може да бъде принудително отведен, експулсиран или екстрадиран към държава, в която съществува сериозен риск, че той или тя ще бъде подложен/а на смъртно наказание, изтезания или друго нечовешко или унижително отношение или наказание (принцип на забрана за връщане).
Харта член 19 (2), Конвенцията за бежанците от 1951 г. член 33, КСИ член 3, международното обичайно право

Договарящите се държави се задължават да не налагат наказания заради незаконно влизане или пребиваване
Конвенцията за бежанците от 1951 г. член 31

Висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата
Конвенция за правата на детето член 3

4. ИЗВОДИ И ПРЕПОРЪКИ

Европейският съюз финансира своята миграционна политика с милиарди евро. Ефективността на политиката за спирането на притока на нередовни мигранти и бежанци е най-малко под въпрос. Въпреки това цената, която се заплаща в човешки животи и мизерия от най-уязвимите хора в света, е неизчислима. Държавите-членки на ЕС нарушават своите международни и регионални задължения в областта на правата на човека, а самият ЕС изглежда е забравил за своите основополагащи принципи и ценности и си затваря очите за нарушенията по границите.

След корабокрушенията през октомври 2013 г. около Лампедуза, в които загинаха повече от 400 човека, лидерите на ЕС изразиха своята скръб и солидарност и призоваха за мерки за предотвратяване на подобни трагедии в бъдеще. Въпреки това липсват доказателства за трайна политическа воля тези благородни призови да се превърнат в реални мерки, които наистина да подобрят положението на бежанците и мигрантите, проправящи си път към Европа, и да спрат нарушенията на човешките права по границите на ЕС.

Вместо това фокусът на вземащите решения в Европа остава върху изолацията: изграждане на по-високи огради, поставяне на повече оборудване за наблюдение, и засилване на полицейския граничен контрол. Това принуждава хората да поемат по все по-опасни маршрути. В един от скорошните доклади на Фронтекс, агенцията за външните граници на ЕС, се подчертава увеличаващия се брой нередовни преминавания с лодка. През първите пет месеца на 2014 г. повече от 170 мъже, жени и деца са загубили живота си в Средиземно и Егейско море; още стотици други са изчезнали с опасност да са мъртви.¹¹¹ Много от тези, които са загинали, очевидно са бягали от насилие и преследване, тъй като почти 60% от хората, нередовно прекосили централната част на Средиземно море през 2013 г., са били от Сирия, Еритрея и Сомалия.¹¹²

Тези смъртни случаи не са неизбежни. Този доклад описва подробно някои от най-непосредствените причини за трагедиите, които произлизат от политиките и практиките, възприети от органите на ЕС и държавите-членки. Те могат и трябва да бъдат реформирани. Дейностите по търсенето и спасяването на хора в Средиземно и Егейско море могат да бъдат засилени чрез общите усилия на всички страни членки на ЕС. Държавите-членки също

следва да проучат и да насочат усилията си за разрешаване на въпроса защо хората изобщо рискуват живота си в негодни за плаване лодки, преди всичко като осигурят безопасни и законни начини за бежанците да идват в Европа. ЕС трябва да спре да прехвърля дейностите по контрола на миграцията на съседните на ЕС страни, които не гарантират опазването на човешките права на мигрантите. Не на последно място всички политики на ЕС за миграция трябва да бъдат отворени за ефективен, независим и безпристрастен мониторинг на приетите мерки и тяхното въздействие върху човешките права на бежанците и мигрантите.¹¹³

ПРЕПОРЪКИ

Към България и Гърция

- Незабавно спиране на незаконното отблъскване на мигранти и бежанци към Турция
- Да се проведат бързи, ефективни, независими и безпристрастни разследвания на всички твърдения за отблъсквания и малтретиране по границите с Турция, с цел да се преустановят тези практики
- Да се гарантира, че мигрантите и бежанците, които оцеляват след операции по отблъскване или малтретиране от страна на служителите на реда, ще получат временен статут, освен ако не е възможен по-благоприятен, който да им позволи да предприемат последващи действия във връзка с оплакванията си и да потърсят правна защита за причинените им вреди
- Да се направят публично достояние всички споразумения за сътрудничество с Турция, свързани с миграцията
- Да не се изпращат мигранти или лица, търсещи закрила, в Турция, на базата на двустранни споразумения за реадмисия или други двустранни споразумения, докато Турция не покаже на практика, че правата на мигрантите и бежанците напълно се зачитат, защитават и спазват.

Към Турция

- Да гарантира справедлив достъп до процедури за предоставяне на закрила на всички, които възнамеряват да потърсят закрила, включително и лицата в центровете за задържане
- Да гарантира, че никой, който се нуждае от международна закрила, няма да бъде прехвърлен в държава, където може да бъде преследван или да му

бъдат нанесени други сериозни вреди

- Да позволи независим мониторинг на всички центрове, в които се задържат мигранти, бежанци и търсещите закрила
- Да подобри условията за прием на лица, търсещи закрила („кандидатите за международна закрила“), по-конкретно чрез предоставяне на достъп до законни възможности за работа.

Относно финансирането, свързано с миграцията

Към Европейския съюз:

- ЕС трябва да гарантира, че финансирането за миграция или граничен контрол в държавите-членки на ЕС или в трети държави не насърчава или допринася за нарушения на правата на човека, както и че механизмите за мониторинг напълно оценяват потенциалните рискове за правата на човека преди предоставянето на такова финансиране.
- ЕС трябва да направи публично достояние националните програми, въз основа на които се разпределя финансирането за държавите-членки, както и докладите за напредък за това как държавите-членки на ЕС се възползват от това финансиране.
- ЕС трябва да предвиди финансови средства по фондовете, достатъчни да гарантират управление на границите, спазващо изискванията за закрила на правата на човека, включително и от гледна точка на адекватното провеждане на мониторинг, оценки и обучения.

Към отделните държави-членки:

- Държавите следва да гарантират, че програмите за миграционен или граничен контрол, които те финансират в трети държави, не насърчават или допринасят за нарушения на правата на човека, както и че механизмите за мониторинг напълно оценяват потенциалните рискове за правата на човека, преди предоставянето на такова финансиране.
- Държавите трябва да гарантират, че независими неправителствени организации, които се застъпват за правата на мигрантите, лицата, търсещи закрила и бежанците, са включени в подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на националните програми, финансирани от Фонд „Убежище, миграция, и интеграция“ (AMIF) и Фонд „Вътрешна сигурност“ (ISF).
- При използване на съответните ЕС фондове държавите-членки трябва да дават приоритет на изпълнението на важни стандарти за човешките права и защитата на бежанците, търсещите закрила и мигрантите, включително с цел

адекватен мониторинг, оценка и обучение.

По отношение на сътрудничество с трети държави за миграционния контрол

Към Европейския съюз и отделните държави-членки

■ ЕС, неговите агенции и държавите-членки трябва да гарантират, че човешките права на мигрантите са ключови при преговорите и прилагането на всяко споразумение за сътрудничество с държави извън ЕС в сферата на миграцията, включително и споразумения за реадмисия, техническо сътрудничество с полицията, граничната охрана или бреговата охрана, или други инструменти с незадължителна юридическа сила, като например партньорства за мобилност.

■ ЕС и страните членки трябва да гарантират, че техните споразумения за контрол на миграцията напълно зачитат международните права на човека и бежанското право, както и морското право; и включват адекватни гаранции за защита на правата на човека с механизми за изпълнение, които ги интегрират.

■ ЕС и държавите-членки трябва да гарантират повече прозрачност при договарянето на споразумения за контрол на миграцията, включително споразумения за реадмисия. Всички подписани споразумения трябва да се оповестяват публично.

■ ЕС и държавите-членки трябва да гарантират, че националните законодателства/наредби/оперативни ръководства, които прилагат споразуменията за реадмисия, изрично определят ефективни материални и процесуални правни гаранции, които да гарантират спазването на принципа на забрана за връщане (*non-refoulement*).

■ Институциите, органите и агенциите на ЕС трябва да оценяват въздействието върху човешките права при сключването на споразумения за сътрудничество с трети държави с цел контрол на миграцията. Комисията следва да разработи механизми за мониторинг, които дават възможност за обществен контрол върху споразуменията за сътрудничество с трети държави, включително чрез публично докладване.

■ Ако в определени държави бежанци, лица, търсещи закрила и мигранти са изложени на риск от нарушаване на човешките права и/или нямат достъп до ефективна защита, ЕС и страните членки трябва да преустановят изпълнението или да отложат подписването на каквито и да било споразумения за контрол на миграцията с тези държави и да прекратят финансовата и друга помощ, целящи връщането на граждани на трети страни в или предотвратяването на излизането им от тези държави.

■ ЕС и държавите-членки трябва да приложат защитните мерки за осигуряване на основните права, препоръчани от Комисията през 2011 г. в нейната оценка на споразуменията за реадмисия на ЕС, по-специално: /а/ изключването на граждани на трети страни от тези споразумения; /б/ участието на международни и неправителствени организации в Съвместния комитет за реадмисия; /в/ включването на клаузи за замразяване на споразумението в случай на трайни и сериозни рискове за нарушаване на човешките права на лицата, върнати обратно.

Към ФРОНТЕКС

■ Фронтекс следва да интегрира критерии и съображения за правата на човека в събирането и анализа на данни, както и при докладването на риска, и да прави оценка на въздействието върху правата на човека когато предлага, подготвя или оценява операции.

■ Фронтекс трябва да укрепи механизма си за докладване и проследяване на нарушения на основните права, докладвани по време на съвместни операции или от оперативни зони, в които Фронтекс участва. По-конкретно:

■ Този механизъм трябва да включва протоколи за обработката на индивидуални жалби.

■ В своя годишен доклад Фронтекс трябва да включи информация относно действията, които предприема след получени сигнали за нарушения на правата на човека.

■ Фронтекс трябва да се ангажира с оперативно сътрудничество само с трети държави, които напълно зачитат правата на лицата, търсещи убежище, бежанците и мигрантите.

■ Фронтекс следва да гарантира ефективен и прозрачен мониторинг на човешките права по отношение на осъществяването на работните договорености с трети държави.

■ Изпълнителният директор на Фронтекс следва да приложи член 3 (1)а от Регламент (ЕС) № 1168/2011 г. и да спре частите от съвместни операции „Посейдон - сухоземни и морски граници“, свързани с патрулиране по границите на Гърция с Турция в района на Еврос и Егейско море.

■ Фронтекс трябва старателно да следи отблизо твърденията за случаи на малтретиране и отблъскване, получени от командированите служители в Гърция или от трети страни, като например неправителствени организации или медиите, така че да гарантира, че те са ефективно и прозрачно разследвани от гръцките органи.

За граничното управление

Към Европейския Съюз

- ЕС трябва да преразгледа изчерпателно политиките за управление на границите, за да гарантира, че човешките права са от основно значение в мерките за гранично управление, независимо дали едностранно или съвместно с други държави под егидата на Фронтекс.
- Нови мерки за наблюдение на границите, подобни на Евросур, които ще подобрят разкриването и предотвратяването на нередовното преминаване като част от интегрираното управление на границите, също трябва да бъдат съобразени със задълженията в областта на опазването правата на човека.
- ЕС следва да предвиди система за редовна оценка на въздействието на мерките за управление на границите върху човешките права (включително Евросур и други платформи за споделяне на информация, финансирани от ЕС).

Към отделните държави-членки:

- Държавите трябва да спазват принципа на забрана за връщане (*non-refoulement*), като не връщат хора в места, където могат да бъдат преследвани или изправени пред други сериозни нарушения на човешките права, или където съществува риск от по-нататъшно връщане.
- Държавите трябва да гарантират, че хората, които се нуждаят от международна закрила, биват допуснати до тяхната територия:
 - Опитите за преминаване на границата или пресичането на границата нередовно (напр. между официалните гранични контролно-пропускателни пунктове, без документи, или с фалшифицирани документи) с цел търсене на международна закрила, не трябва да бъдат наказвани.
 - Мерките за управление на границите следва да гарантират, че лицата, търсещи закрила и тези със специфични нужди от защита, са идентифицирани и им е предоставен достъп до територията, където техните нужди могат да бъдат правилно оценени и посрещнати.
- Държавите следва да гарантират, че всички под тяхна юрисдикция (или поради присъствието си на територията на страната, или в резултат на ефективния контрол на служители на държавата) имат достъп до индивидуални процедури, с които да потърсят международна закрила или да поискат да се обърне внимание на други международни нужди.

Търсене и спасяване

Към отделните държави-членки:

- Всички държави-членки на ЕС следва да допринесат за укрепването и финансирането на операции за търсене и спасяване в Средиземно и Егейско море.
- Държавите трябва да спрат да санкционират по какъвто и да било начин капитаните на кораби, които помагат на хора в беда в морето, и да се споразумеят относно мерки за свеждане до минимум на икономическите загуби за частните морски капитани.

Към Европейския съюз:

- Осигуряване на средства за операции по търсене и спасяване в Средиземно и Егейско море.
- Комисията следва да преразгледа достиженията на правото на ЕС, отнасящи се до съдействието при влизането и пребиваването без документи, като вземе предвид задълженията по международното хуманитарно право за оказване на съдействие на всяко лице в опасност в морето, така че да не се обезкуражават частни кораби да помагат на бедстващи лодки с мигранти.

За създаването на безопасни пътища за бежанци

Към отделните държави-членки:

- Държавите-членки следва да предложат по-безопасни и законни пътища, по които бежанците да имат достъп до закрила в техните държави, включително:
 - Държавите-членки трябва да увеличат квотите за презаселване и допуск до територия по причини от хуманитарен характер на бежанци.
 - Държавите-членки следва да улеснят събирането на семействата на бежанци, чиито роднини живеят в чужбина.
 - Държавите-членки следва да прилагат по-широко определение за семейство, с цел включването на по-далечни роднини и членове на семейството, които са извън семейното ядро.

БЕЛЕЖКИ

¹⁶ Оценката е получена въз основа на данни, събрани от журналисти в рамките на проект „Мигрантски файлове“, достъпен на: <http://www.detective.io/detective/the-migrants-files> (отваряно на 12 юни 2014 г.).

² Например, продължителното и безразборно прилагане на задържане в мизерни условия е основен компонент на политиката за миграционен контрол на Гърция. За повече информация относно задържането на мигранти и търсещи закрила в Гърция, виж доклада на Амнести Интернешънъл, [Frontier Europe: Human Rights abuses on Greece's border with Turkey](#) (юли 2013 г.). На 20 март 2014 г. Върховният административен съд на Гърция публикува становище, което позволява задържането на мигрантите за неопределен период от време (Становище 44/2014). Според това становище, което в последствие е било прието от Министерството на обществената ред и защита на гражданите с Министерско решение, ако задържаното лице не може да бъде върнато в резултат на неговия отказ да сътрудничи с гръцките власти в рамките на 18 месеца – максималният период, който европейското законодателство позволява за задържане, с цел депортиране – то това задържане може да бъде удължено отвъд тези 18 месеца. Това е явно нарушение на Европейската директива за връщане (Директива 2008/115/ЕС на Европейския парламент от 16 декември 2008 г. относно общите стандарти и процедури, приложими в държавите-членки за връщане на незаконно пребиваващи граждани на трети страни) и представлява нарушение на гръцките международни задължения към правата на човека.

³ Например виж, Йезуитска бежанска служба, [No Other Option: Testimonies from Asylum Seekers Living in the Ukraine](#) (юни 2011 г.), ЕСБИ, [Detention of Migrants in Ukraine](#) (октомври 2010 г.) и фиша на проекта за създаването на приемни центрове и центрове за задържане в Турция, който е достъпен на: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/turkey/ipa/2010/tr20100324.01_establishment_of_rec_and_rem_centres_-_phase2.pdf (отваряно на 20 юни 2014 г.). За информация относно условията при задържане в Турция, виж раздел „Уловени в транзитен капан“. За Украйна, виж Върховния комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН), [Ukraine as a country of asylum: Observations on the situation of asylum-seekers and refugees in Ukraine](#), юли 2013 г.

⁴ ВКБООН, [Global Trends 2013](#), 20 юни 2014 г.

⁵ ВКБООН Регионален отговор на бежанската криза в Сирия, достъпен на: <http://data.unhcr.org/syrianrefugees/regional.php> (отваряно на 12 юни 2014 г.).

⁶ Кореспонденция по електронна поща с ВКБООН (20 май 2014 г.).

⁷ Фронтекс, [Annual Risk Analysis 2014](#), 14 май 2014 г.

⁸ Според доклада [Frontex Annual Risk Analysis 2014](#) броят на хората, които пристигат в Европа нелегално, се е повишил с почти 50% през 2013 г. в сравнение с 2012 г.

⁹ Виж публикациите на Амнести Интернешънъл: [‘If an African dies here, no one cares’ – abuses of migrants and refugees in detention in Libya](#) (декември 2013 г.); [Scapegoats of Fear: Rights of Refugees, Asylum-Seekers and Migrants Abused in Libya](#) (юни 2013 г.); [Seeking Safety, Finding Fear: Refugees, Asylum-seekers and migrants in Libya and Malta](#) (декември 2010 г.); [S.O.S. Europe: Human Rights and Migration Control](#) (юни 2012 г.); [Frontier Europe: Human Rights abuses on Greece's border with Turkey](#) (юли 2013 г.); [An International Failure: the Syrian Refugee Crisis](#) (декември 2013 г.); [Refugees in Bulgaria trapped in substandard conditions](#)

(декември 2013 г.). Виж още [Ukraine as a country of asylum. Observations on the situation of asylum-seekers and refugees in Ukraine](#) (юли 2013 г.) и статията на Рафи Р. Речитски, [Refugee Migration to Ukraine and the Geopolitics Of Control At Europe's Eastern Borders](#), 1 април 2013 г., Бюлетин на Фахаму за правна помощ за бежанци.

¹⁶⁰ В това изследване са използвани псевдоними.

¹¹ Интервюирани от Амнести Интернешънъл на 28 април 2014 г.

¹² Рамковата програма за солидарност и управление на миграционните потоци (SOLID) включва четири различни инструмента за финансиране: Европейски бежански фонд, Европейски фонд за интеграция на граждани от трети страни, Европейски фонд за връщане и фонд за външните граници.

¹³ 26 страни от Шенген се съгласиха да премахнат граничния контрол по техните общи граници. Всички държави-членки, с изключение на Великобритания, Ирландия, България, Румъния, Хърватия и Кипър, са в Шенген.

¹⁴ Виж уебсайта на Главна дирекция „Вътрешни работи“ на Европейската комисия на: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/migration-asylum-borders/index_en.htm (отварян на 12 юни 2014 г.).

¹⁵ Сумите в тази таблица не включват извънредното финансиране. Европейската комисия започва да отпуска средства по Европейския бежански фонд и Европейския фонд за връщане през 2008 г.

¹⁶ България не е получавала помощ от фонда за външните граници до 2010 г.

¹⁷ [Регламент \(ЕС\) No 516/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. създава Фонд „Убежище, имиграция и интеграция“, изменя Решение на Съвета 2008/381/ЕС и анулира Решения № 573/2007/ЕС и № 575/2007/ЕС на Европейския парламент и на Съвета и Решение на Съвета 2007/435/ЕС.

¹⁸ [Регламент \(ЕС\) No 515/2014](#) на Европейския парламент и на Съвета от 16 април 2014 г. създава като част от Фонд „Вътрешна сигурност“ инструмент за финансова подкрепа по външните граници и виза и отменя Решение № 574/2007/ЕС.

¹⁹ Пълен списък на показателите може да бъде намерен в Анекс IV на двата регламента. Например, Европейският парламент (ЕП) предложи член 13 от регламент за ISF, който изброява целите, които държавите-членки преследват чрез използването на Фонда, да включва „гарантиране на ефективен мониторинг за съответствието с международните и европейски задължения, включително задължения за зачитане на правата на човека, в тясно сътрудничество с трети страни и гражданското общество“. Докладът на докладчика по отношение на предложените изменения е достъпен на: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+REPORT+A7-2014-0025+0+DOC+PDF+V0//EN> (отваряно на 20 юни 2014 г.). ЕП допълнително е предложил регламента за AMIF да включва качествени показатели за оценка на резултатите и въздействието от изпълнението на Фонда, достъпен на: <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+PE-491.289+01+DOC+PDF+V0//EN&language=EN> (отваряно на 20 юни 2014 г.).

²⁰ Член 12 (3) от Регламента на Европейския парламент и на Съвета, определящ общите разпоредби на Фонд „Убежище, миграцията и интеграция“ и на инструмента за финансово подпомагане на полицейското сътрудничество, предотвратяването и борбата с престъпността и управлението на кризи, достъпен на <http://register.consilium.europa.eu/doc/srv?l=EN&f=PE%20139%202013%20INIT> (отваряно на 28 май 2014 г.).

²¹ Европейски съюз, *От къде идват парите на ЕС?*, достъпно на: http://europa.eu/about-eu/basic-information/money/revenue-income/index_en.htm (отваряно на 12 Юни 2014 г.)

²² Европейска комисия, *Доклади на Комисията относно свободното движение в ЕС*, 3 юни 2013 г., достъпно на: http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-496_en.htm.

²³ Фронтекс, [Annual Risk Analysis 2013](#), април 2013 г., стр. 20.

- ²⁴ Съответните статистически данни са достъпни на уебсайта на гръцката полиция: http://www.astynomia.gr/images/stories//2013/statistics13/stat_allod/etsynora.JPG.
- ²⁵ Виж докладите на Амнести Интернешънъл: [Frontier Europe: Human Rights abuses on Greece's border with Turkey](#) (юли 2013 г.) и [Frontier of Hope and Fear: Migrants and refugees pushed back at Europe's border](#) (април 2014 г.).
- ²⁶ Ежедневен доклад на Министерството на вътрешните работи на Република България, 2 януари 2014 г.
- ²⁷ Ежедневен доклад на Министерството на вътрешните работи на Република България, 26 март 2014 г.
- ²⁸ Европейска Комисия, [Commission Staff Working Document \(SWD\(2014\) 165 final\)](#), 22 май 2014 г.
- ²⁹ Ежедневен доклад на Министерството на вътрешните работи на Република България, 26 март 2014 г.
- ³⁰ Ежедневен доклад на Министерството на вътрешните работи на Република България, 26 март 2014 г.
- ³¹ Ежедневен доклад на Министерството на вътрешните работи на Република България, 2 януари, 2014 г.
- ³² Виж брифинг на Амнести Интернешънъл, [Suspension of Returns of Asylum Seekers to Bulgaria Must Continue](#) (31 март 2014 г.).
- ³³ България е получила повече от 38 млн. евро между 2010 г. и 2014 г., а Гърция е получила 207 млн. евро от 2007 г. насам. Сумите не включват допълнителното спешно финансиране.
- ³⁴ Многогодишна програма на гръцкото правителство за използването на фонда за външните граници, достъпна на адрес: <http://www.astynomia.gr/images/stories/3101SOLID-MAP-EBF-%20ELannex1.pdf> (отваряна на 12 юни 2014 г.).
- ³⁵ [Frontier Europe: Human Rights abuses on Greece's border with Turkey](#) (юли 2013 г.) и [Frontier of Hope and Fear: Migrants and refugees pushed back at Europe's border](#) (април 2014 г.).
- ³⁶ Тези договорености включват, например, споразумението за миграционен контрол от 3 юни 2012 г. между Италия и Либия, споразумението за реадмисия от 1992 г. между Испания и Мароко, Партньорството за мобилност между ЕС и Мароко, подписано през юни 2013 г., и споразуменията за реадмисия на ЕС с Турция и Украйна. Виж, например, доклада на Амнести Интернешънъл [S.O.S. Europe: Human Rights and Migration Control](#) (юни 2012 г.) и [Italy must sink agreements with Libya on migration control](#) (юни 2012 г.); Служба на ВКБООН, [UN Special Rapporteur on the human rights of migrants concludes his third country visit in his regional study on the human rights of migrants at the borders of the European Union: Italy](#), 8 октомври 2012 г., доклада на Хюман Райтс Уотч, [Abused and Expelled: Ill-Treatment of Sub-Saharan African Migrants in Morocco](#), 10 февруари 2014 г., Дювел, Франк, „Центрове за задържане на имигранти и бежанци в Украйна” *ЕС, миграцията и политиката за административно задържане*, изд. Микела Чечорули и Никола Лабланка. Ръдлидж: 2010 г. и Рафи Р. Речитски, [Refugee Migration to Ukraine and the Geopolitics Of Control At Europe's Eastern Borders](#), Бюлетин на Фахаму за правна помощ за бежанците, 1 април 2013 г.
- ³⁷ Европейска Комисия, съобщение от Комисията (COM(2011) 743 окончателен), [The Global Approach to Migration and Mobility](#).
- ³⁸ Съобщение от Комисията към Европейския парламент (COM(2012) 250 окончателен), [3rd Annual Report on Immigration and Asylum \(2011\)](#), 30 май 2012 г.
- ³⁹ Европейска комисия, [Roadmap towards a visa-free regime with Turkey](#).
- ⁴⁰ Европейска комисия, [Roadmap towards a visa-free regime with Turkey](#).
- ⁴¹ Виж публикации на Амнести Интернешънъл: [Scapegoats of Fear: Rights of Refugees, Asylum-Seekers and Migrants Abused in Libya](#) (юни 2013 г.); [S.O.S. Europe: Human Rights and Migration Control](#) (юни 2012 г.);

[Libya: Rule of law or rule of militias?](#) (юни 2012 г.), [Seeking Safety, Finding Fear: Refugees, Asylum-seekers and migrants in Libya and Malta](#) (декември 2010 г.); [‘We cannot live here anymore’: Refugees from Syria in Egypt](#) (октомври 2013 г.). Виж още доклада на Хюман Райтс Уотч, [Abused and Expelled: Ill-Treatment of Sub-Saharan African Migrants in Morocco](#) (10 февруари 2014 г.) и на Рафи Р. Речитски, [Refugee Migration to Ukraine and the Geopolitics Of Control At Europe’s Eastern Borders](#), 1 април 2013 г., Бюлетин на Фахаму за правна помощ за бежанци.

⁴² Върховен комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН), [UNHCR comments on the Commission proposal](#) за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за установяване на правила за наблюдение на външните морски граници в контекста на оперативното сътрудничество, координирано от Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз (Фронтекс), COM 2013 (197) окончателен (април 2014 г.).

⁴³ Някои от свързаните с тях финансови инструменти включват Инструмента за сътрудничество за развитие, Инструмента за стабилност, Инструмента за партньорство, Европейския инструмент за съседство и Инструмента за предприемчивостна помощ.

⁴⁴ Европейска Комисия, Главна Дирекция „Вътрешни работи“, *Финансиране на вътрешните работи след 2013 г.*, достъпно на: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/financing/fundings/funding-home-affairs-beyond-2013/index_en.htm (отваряно на 12 юни 2014 г.).

⁴⁵ Предложение за финансиране на Турция IPA 2012 г., достъпно на: http://ec.europa.eu/enlargement/pdf/financial_assistance/ipa/2012/turkey/20140303-annex-financing-proposals-turkey-2012.pdf (отваряно на 12 юни 2014 г.).

⁴⁶ ВКБООН, [Turkey Syrian Daily Situation Report](#), 31 декември 2012 г..

⁴⁷ Служба за финансово проследяване, [Turkey Emergencies in 2012](#), 12 юни 2014 г.

⁴⁸ Европейска комисия, Лист с факти на ГД „Хуманитарна помощ и гражданска защита“, [Turkey: The Syrian Crisis](#), 22 май 2014 г. За турските разходи, виж: “Suriye’ye Komşu Ülkelerde Suriyeli Mültecilerin Durumu: Bulgular, Sonuçlar ve Öneriler” Raporu Tanıtım Çalıştay (Среща за представяне на доклада „Състояние на сирийските бежанци в съседните държави на Сирия: Констатации, изводи и препоръки“), 28 април 2014 г., достъпно на адрес: <http://www.orsam.org.tr/tr/etkinlikgoster.aspx?ID=883> (отваряно на 28 май 2014 г.).

⁴⁹ Европейска комисия, [Commission Staff Working Document \(SWD\(2014\) 165 final\)](#), 22 май 2014 г., достъпно на: <http://www.statewatch.org/news/2014/may/eu-com-5th-annual-report-on-immigration-and-asylum-swd.pdf> (отваряно на 25 юни 2014 г.).

⁵⁰ Например, виж публикации на Амнести Интернешънъл: [Refugees in Bulgaria trapped in substandard conditions](#) (13 декември 2013 г.); [Suspension of returns of asylum-seekers to Bulgaria must continue](#) (31 март 2014 г.); [Frontier Europe: Human Rights Abuses on Greece’s Border with Turkey](#) (9 юли 2013 г.). Виж още Хюман Райтс Уотч, [Containment Plan: Bulgaria’s Pushbacks and Detention of Syrian and Other Asylum Seekers and Migrants](#) (29 април 2014 г.).

⁵¹ Докладът за оценката е достъпен на: http://ec.europa.eu/home-affairs/news/intro/docs/COMM_PDF_COM_2011_0076_F_EN_COMMUNICATION.pdf (отварян на 12 юни 2014 г.).

⁵² Марион Панизон, [Readmission Agreements of EU Member States: A Case for EU Subsidiarity or Dualism?](#), Работен документ на NCCR Trade Regulation № 2012/35, септември 2012 г.

⁵³ Споразумение между ЕС и Турция за реадмисия, [COM\(2012\) 239 final](#).

⁵⁴ Тази разпоредба относно граждани от трети държави ще се прилага три години след подписването на споразумението.

⁵⁵ Geri Kabul Anlaşması Konulu Genelge (Комуникация за споразумението за реадмисия) [No. 2014/6](#).

⁵⁶ Бюджет на Фронтекс 2014 г., достъпен на: http://frontex.europa.eu/assets/About_Frontex/Governance_documents/Budget/Budget_2014.pdf (отварян на 12 юни 2014 г.).

⁵⁷ Отчет за приходите и разходите на Европейската служба за подкрепа на търсещите убежище за финансовата 2014 г. [Amendment No 1](#).

⁵⁸ Например Меморандумът за разбирателство между Фронтекс и Турция.

⁵⁹ Достъпно на: <http://www.frontex.europa.eu/operations/archive-of-operations/?year=®ion=&type=&host=Greece>

⁶⁰ Бюджетът за операцията „Посейдон – морски граници“, проведена в Гърция, за периода от 1 април 2011 г. до 31 март 2012 г. е бил почти 12 млн. евро; информация за предишни операции, координирани от Фронтекс е достъпна на <http://frontex.europa.eu/operations/archive-of-operations/> (отворена на 16 април 2014 г.).

⁶¹ Сумите, похарчени поотделно в Гърция и България в рамките на тези операции, не са достъпни. Сумите са изчислени чрез събиране на средствата, похарчени за операция „Посейдон - сухоземни и морски граници“ в рамките на „Безвъзмездно отпуснати средства“ от Фронтекс за [2011](#), [2012](#) и [2013](#) г., достъпни на официалния уебсайт на Фронтекс в секция “Governance Documents”.

⁶² Телефонно интервю с пресаташето на Фронтекс от 14 април 2014 г.

⁶³ Член 3(1)а от [Regulation \(EU\) No 1168/2011](#) на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г., изменящ Регламент (ЕО) № 2007/2004 на Съвета за създаване на Европейска агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз. В този член се посочва, че: „изпълнителният директор спира или прекратява изцяло или частично съвместни операции и пилотни проекти, ако той/тя счита, че такива нарушения са сериозни или има вероятност да продължат”.

⁶⁴ Европейска комисия - [MEMO/11/896](#) 12/12/2011, Евросур: Осигуряване на инструменти, необходими за укрепване на управлението на външните граници и борбата с трансграничната престъпност, за властите.

⁶⁵ Регламент (ЕС) № 1052/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 г. за създаване на Европейската система за наблюдение по външните граници (Евросур).

⁶⁶ Проектен фиш, достъпен на: [http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/comitologie/ros/2012/D023377-01/COM-AC_DR\(2012\)D023377-01\(ANN2\)_EN.pdf](http://www.europarl.europa.eu/RegData/docs_autres_institutions/commission_europeenne/comitologie/ros/2012/D023377-01/COM-AC_DR(2012)D023377-01(ANN2)_EN.pdf) (отварян на 12 юни 2014 г.).

⁶⁷ Европейски парламент, [Fact-finding delegation of the Budgetary Control Committee to BULGARIA border with Greece and Turkey](#), 18-20 септември 2013 г., 12 ноември 2013 г.

⁶⁸ Интервю със заместник-директора на Регионална дирекция „Гранична полиция“ в Елхово, 10 март 2013 г.

⁶⁹ От септември 2012 г. насам Амнести Интернешънъл са разговаряли с 68 души, които са били отблъснати от Гърция в Турция. Тези мигранти и бежанци разказаха на Амнести Интернешънъл, че са били

отблъсквани поне веднъж.

⁷⁰ За по-подробно описание на констатациите на Амнести Интернешънъл и за отговора на гръцките власти, включително за този относно случая в село Прагги, виж [Frontier of Hope and Fear: Migrants and refugees pushed back at Europe's border](#) (април 2014 г.). В отговор на писмо на Амнести Интернешънъл в края на април 2014 г., което повдигна въпроса с продължаващите обвинения за отблъсквания и малтретиране по протежение на гръцко-турската граница, гръцката брегова охрана отговори, че принципът на забрана за връщане (*non-refoulement*) е основен принцип в техните операции. Бреговата охрана добави, че между 2001 г. и 2013 г. са били извършени дванадесет разследвания във връзка с обвинения за малтретиране от страна на бреговата охрана. Това е довело до уволнението на един офицер и наказателна присъда за други шест.

⁷¹ През март и април 2014 г. изследователи на Амнести Интернешънъл разговаряха с 15 лица, които твърдят, че са били групово върнати в Турция от български гранични служители без справедлив процес, и събраха подробни показания за 9 отделни случаи на отблъскване, които са се случили между септември 2013 г. и февруари 2014 г.

⁷² Например, доклада на Хюман Райтс Уотч, [Containment Plan](#) (29 април 2014 г.) и вестник Guardian, [EU must open doors to avoid Syrian refugee catastrophe, says UN](#) (13 януари 2014 г.).

⁷³ Виж, например, отговорът на Министъра на вътрешните работи на България от 29 април 2014 г. за доклада „План за овладяване“ от Хюман Райтс Уоч, достъпен на: <http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/FromGoBulgariaEnglish.pdf> (отварян на 12 юни 2014 г.).

⁷⁴ Описание на инцидента е достъпно на интернет страницата на испанското Министерство на вътрешните работи на: http://www.interior.gob.es/es/web/interior/noticias/detalle/-/journal_content/56_INSTANCE_1YSSI3xiWuPH/10180/1648216/?redirect=http%3A%2F%2Fwww.interior.gob.es%2Fes%2Fweb%2Finterior%2Fportada%3Bjsessionid%3DE55D09DDBFBFC79D96CA775DA41E12FE%3Fp_p_id%3D101_INSTANCE_OFA3ASFPQmdf%26p_p_lifecycle%3D0%26p_p_state%3Dnormal%26p_p_mode%3Dview%26p_p_col_id%3Dcolumn-2%26p_p_col_count%3D3 (отваряно на 20 юни 2014 г.).

⁷⁵ Запис от речта е достъпен на: http://www.congreso.es/portal/page/portal/Congreso/Congreso/CongresoTV/HistEmisionFecha?piref73_2824053_73_2140072_2140072.next_page=/wc/accesoEmisionDiferido&fechaSeleccionada=2014/02/13&cambioLegislatura=10 (отварян на 20 юни 2014 г.).

⁷⁶ Това групово депортиране е потвърдено и от един видеоклип, показващ как испански служители на реда придружават хора през границата на Сеута към Мароко, достъпен на: http://www.lasexta.com/videos-online/noticias/sociedad/mas-imagenes-muestran-que-inmigrantes-llegaron-ceuta_2014020700129.html (отваряно на 20 юни 2014 г.). Това е подкрепено и с още снимки, достъпни на: http://www.lasexta.com/noticias/sociedad/video-demuestra-que-inmigrantes-ceuta-tocaron-territorio-espanol_2014020700189.html (отваряно на 12 юни 2014 г.).

⁷⁷ Виж например решението по делото *Хирси срещу Италия* на Европейския съд по правата на човека, което постановява, че мигрантите, заловени в открито море, са били де факто под италианска юрисдикция, след като са попаднали под контрола на италианската брегова охрана.

⁷⁸ Обобщени новини от Амнести Интернешънъл.

⁷⁹ Съвет на Европа: Парламентарно заседание, [Lives lost in the Mediterranean Sea: who is responsible?](#), 5 април 2012 г., документ 12895.

⁸⁰ Виж комуникация на Комисията до Европейския парламент и до Съвета относно работата на Специалния средиземноморски отряд [COM\(2013\) 869 final](#), 4 декември 2013 г.

⁸¹ Според имейл, изпратен от италианския флот на 13 юни 2014 г., в отговор на запитване на Амнести Интернешънъл, италианският флот е спасил 43 340 души в Средиземно море от началото на операцията на 18 октомври 2013 г. до 12 юни 2014 г. 33 490 от спасените са мъже, 4 606 са жени и 5 192 са деца.

⁸² Интервю с италианския флот от февруари 2014 г.

⁸³ Вестник New York Times, [Italians Rescue Thousands From Teeming Migrant Boats](#), 8 юни 2014 г.

⁸⁴ ВКБООН, [No more losses of human lives at sea](#), 19 март 2014 г.

⁸⁵ Амнести Интернешънъл, [An International Failure: the Syrian Refugee Crisis](#) (декември 2013 г.). За повече информация относно положението на мигрантите и бежанците в тези страни, виж, например, публикациите на Амнести Интернешънъл: [‘If an African dies here, no one cares’ – abuses of migrants and refugees in detention in Libya](#) (декември 2013 г.); [Scapegoats of Fear: Rights of Refugees, Asylum-Seekers and Migrants Abused in Libya](#) (юни 2013 г.); [S.O.S. Europe: Human Rights and Migration Control](#) (юни 2012 г.); [Frontier Europe: Human Rights abuses on Greece’s border with Turkey](#) (юли 2013 г.); [Seeking Safety, Finding Fear: Refugees, Asylum-seekers and migrants in Libya and Malta](#) (декември 2010 г.); [Refugees in Bulgaria trapped in substandard conditions](#) (декември 2013 г.). Също така виж Al Jazeera, [Libya: the migrant trap](#) (8 май 2014 г.); Върховен Комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН), [Ukraine as a country of asylum. Observations on the situation of asylum-seekers and refugees in Ukraine](#) (юли 2013 г.); Йезуитска Бежанска служба, [Forced Migrants in Morocco and Melilla](#) (април 2014 г.); Йезуитска бежанска служба, [Experiences of Migrants Living in Morocco and Algeria](#) (декември 2012 г.); Хюман Райтс Уотч, [Abused and Expelled: Ill-Treatment of Sub-Saharan African Migrants in Morocco](#) (10 февруари 2014 г.), Лекари без граници, [Violence, Vulnerability and Migration: Trapped at the Gates of Europe](#) (март 2013 г.) и ВКБООН профил на регионалните операции – Северна Африка, Мароко, достъпно на: <http://www.unhcr.org/pages/49e4860d6.html> (отваряно на 28 май 2014 г.).

⁸⁶ Виж още: Генерална асамблея на ООН, *Доклад на Специалния докладчик по човешките права на мигрантите*, Франсоа Крепьо: [Addendum – Turkey](#), 17 април 2013 г., Параграфи 40 и 41.

⁸⁷ Виж, например Генерална асамблея на ООН, *Доклад на Специалния докладчик по човешките права на мигрантите*, Франсоа Крепьо: [Addendum – Turkey](#), 17 април 2013 г., Параграф 60 и Евро-средиземноморската мрежа за човешки права, [An EU-Turkey Readmission Agreement – Undermining the rights of migrants, refugees and asylum seekers?](#), 20 юни 2012 г., стр. 10. Затрудненият достъп до международна закрила по време на задържане - особено в Центъра за задържане в Одрин - беше потвърден и чрез интервюта с местни организации за правна помощ, Хелзинкската гражданска асамблея и Mülteci-Der през юни 2014 г. И двете организации изразиха загриженост относно риска от връщане от центровете за задържане в Турция.

⁸⁸ Европейска комисия, [Turkey 2013 Progress Report](#).

⁸⁹ Генерална асамблея на ООН, *Доклад на Специалния докладчик по човешките права на мигрантите*, Франсоа Крепьо: [Addendum – Turkey](#), 17 април 2013 г., Параграф 48.

⁹⁰ Европейска комисия, [Turkey 2012 Progress Report](#), стр. 75.

⁹¹ Генерална асамблея на ООН, *Доклад на Специалния докладчик по човешките права на мигрантите*, Франсоа Крепьо: [Addendum – Turkey](#), 17 април 2013 г., Параграфи 53 и 60.

⁹² Турска Хелзинкска гражданска асамблея, [Syrian Refugees in Turkey: Briefing Note](#), 16 ноември 2012 г.; и Амнести Интернешънъл, [Stranded: Refugees in Turkey denied protection](#), 22 април 2009 г. Интервюта с Хелзинкската гражданска асамблея от 4 март 2014 г. и 7 юни 2014 г. и интервю с Mülteci-Der от 8 юни 2014 г. И двете неправителствени организации предоставят правна помощ на търсещи закрила и бежанци в

Турция.

⁹³ През март и април 2014 г. изследователи на Амнести Интернешънъл са разговаряли с дванадесет бежанци и мигранти, които твърдят, че са били задържани от турските власти, докато са се опитвали да стигнат до Европа. Осем от тях са били задържани в центъра за задържане в Одрин, двама в центъра за задържане в Айваджък (Чанаккале) и двама в центъра за задържане в Измир между септември и декември 2013 г. Един от тях също е бил задържан в центъра за задържане в Айваджък в началото на март 2014 г. Mülteci-Der и Хелзинската гражданска асамблея също съобщиха за малтретиране и побои от полицията в центъра в Одрин по време на интервюто през юни 2014 г.

⁹⁴ За подробна информация относно клаузата за географското ограничение в Конвенцията от 1951 г. за статута на бежанците и системата за предоставяне на убежище в Турция, виж статията на Амнести Интернешънъл, *Stranded: Refugees in Turkey denied protection*, 22 април 2009 г. Виж още Съвет на Европа, *Report by Thomas Hammarberg, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, following his visit to Turkey on 28 June-3 July 2009*, 1 октомври 2009 г.

⁹⁵ Генерална асамблея на ООН, Доклад на Специалния докладчик по човешките права на мигрантите, Франсоа Крепю: *Addendum – Turkey*, 17 април 2013 г., Параграфи 65 и 69.

⁹⁶ Съвет на Европа, *Report by Thomas Hammarberg, Commissioner for Human Rights of the Council of Europe, following his visit to Turkey on 28 June-3 July 2009*, 1 октомври 2009 г., параграфи. 51, 53, и 55; Хелзинска гражданска асамблея, *Unsafe Haven: The Security Challenges Facing LGBT Refugees and Asylum Seekers in Turkey*, юни 2011 г. и Генерална асамблея на ООН, Доклад на Специалния докладчик по човешките права на мигрантите, Франсоа Крепю: *Addendum – Turkey*, 17 април 2013 г., Параграф 65.

⁹⁷ 25 280 от Ирак, 8 726 от Афганистан, 5 897 от Иран и 1 276 от Сомалия. Върховен комисариат за бежанците на ООН (ВКБООН), *UNHCR Asylum Trends 2013: Levels and Trends in Industrialized Countries*, 21 март 2014 г.

⁹⁸ Член 89(4)(а) от *Law on Foreigners and International Protection*.

⁹⁹ Изискванията за подаване на заявление за разрешение за работа са достъпни на <http://www.invest.gov.tr/tr-TR/infocenter/publications/Documents/Documents-required-for-work-permit-TR.pdf> (отварян на 12 юни 2014 г.).

¹⁰⁰ Европейска комисия, *Turkey 2013 Progress Report*.

¹⁰¹ Вестник Radikal (Радикал), *Seslerini duyurmak için ağızlarını diktirler* (Зашиха си устата, за да могат гласовете им да бъдат чути), 2 май 2014 г., Всекидневник Hürriyet (Хуриет), *With mouths sewn shut, Afghan refugees keep protesting Ankara, UNHCR*, 27 май 2014 г., и Танер Кълъч (Адвокат), *Türkiye'deki Afgan Mülteciler* (Афганистански бежанци в Турция), Zaman Yorum, 18 юни 2014 г.

¹⁰² ВКБООН Турция, Изявление на ВКБООН за спирането на афганистанските процедури за убежище, достъпно на: <http://www.unhcr.org.tr/home.php?content=500> (отваряно на 28.05.2014 г.)

¹⁰³ Доклад за състоянието на афганистанските бежанци в Турция от 2014 г.: [http://www.afghanvoice.org.uk/avfm1/mypanel/pdfeng/Afghan%20Refugee%20Report%202014%20\(1\)-20140514-140942.pdf](http://www.afghanvoice.org.uk/avfm1/mypanel/pdfeng/Afghan%20Refugee%20Report%202014%20(1)-20140514-140942.pdf).

¹⁰⁴ Писмо от 9 май 2014 г. от Координационната група по въпросите за правата на бежанците, адресирано до Дирекция „Миграция“ на Турция, е достъпно на адрес: http://multecihaklari.org/index.php?option=com_content&view=article&id=205:goec-daresi-genel-mueduerlueuene-mektup&catid=47:basn-acklamalar&Itemid=150 (отваряно на 20 юни 2014 г.).

-
- ¹⁰⁵ Афганистанци, търсещи закрила, си зашиват устата в знак на протест, 9 май 2014 г., <https://news.vice.com/article/afghan-asylum-seekers-in-turkey-are-sewing-their-lips-together-in-protest> (отваряно на 28 май 2014 г.).
- ¹⁰⁶ Център за близоизточни стратегически изследвания (OPCAM), “Suriye’ye Komşu Ülkelerde Suriyeli Mültecilerin Durumu: Bulgular, Sonuçlar ve Öneriler” Raporu Tanıtım Çalıştayı, 28 април 2014 г., достъпно на : <http://www.orsam.org.tr/tr/etkinlikgoster.aspx?ID=883> (отваряно на 28 май 2014 г.).
- ¹⁰⁷ ВКБООН, [Turkey Syrian Daily Situation Report](#), 3 юни 2014 г..
- ¹⁰⁸ Европейска комисия, Лист с факти на ГД „Хуманитарна помощ и гражданска защита“, [Turkey: The Syrian Crisis](#), 22 май 2014 г.; вестник The Atlantic, [Syrian Refugees Face an Increasingly Horrific Situation in Turkey](#), 2 октомври 2013 г.; Европейска комисия, [Turkey 2013 Progress Report](#) и Амнести Интернешънъл, [Turkey: National Authorities and the International Community Must Act in Partnership to Meet the Needs of Syrian Refugees](#), 25 април 2013 г.; вестник Mazlumder (Мазлумдер), [Türkiye’de Suriyeli Mülteciler - İstanbul Örneği](#) (Сирийски бежанци в Турция – Истанбулски пример), 12 септември 2013 г.; вестник Mazlumder (Мазлумдер), [Kamp Dışından Yaşayan Suriyeli Kadın Sığınmacılar](#) (Търсещи закрила жени от Сирия, които живеят извън лагерите), 30 май 2014 г., Амнести Интернешънъл, [Syrians struggling to begin new lives in Istanbul](#), 20 юни 2014 г.
- ¹⁰⁹ Новини за събитието на Центъра за близоизточни стратегически изследвания (OPCAM), достъпни на: <http://www.orsam.org.tr/tr/etkinlikgoster.aspx?ID=883> (отваряно на 12 юни 2014 г.).
- ¹¹⁰ Те включват Всеобщата декларация за правата на човека (ВДПЧ), Международния пакт за граждански и политически права (МППЧ), Международния пакт за икономически, социални и културни права, Конвенцията против изтезанията и други форми на жестоко, нечовешко или унижително отнасяне или наказание, Конвенция за правата на детето, Конвенцията за статута на бежанците (Конвенция за бежанците от 1951 г.), Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ) и Хартата на основните права на Европейския съюз (Хартата).
- ¹¹¹ ВКБООН, [UNHCR saddened at high seas accidents as Mediterranean claims more victims](#), 13 май 2014 г..
- ¹¹² Фронтекс, [Annual Risk Analysis 2014](#), стр. 31.
- ¹¹³ Държавните глави на страните членки на ЕС се срещнаха през юни 2014 г., за да приемат нови насоки, които да оформят подхода на ЕС към предоставянето на убежище и миграция за следващите години. Плановите за изпълнението на тези насоки ще бъдат разработени през годината след приемането им от Европейския съвет на 27 юни 2014 г. Настоящият доклад беше даден за печат непосредствено преди тази дата.

**ИСКАМ ДА
ПОМОГНА**

КАКТО В НАШУМЕЛИ КОНФЛИКТИ,
ТАКА И В ЗАБРАВЕНИ КРАИЩА НА СВЕТА,
АМНЕСТИ ИНТЕРНЕСЪНЪЛ СЕ БОРИ ЗА
СПРАВЕДЛИВОСТ, СВОБОДА И ДОСТОЙНСТВО
ЗА ВСИЧКИ И ЦЕЛИ ДА ПОДСИЛИ
ОБЩЕСТВЕНАТА ПОДКРЕПА ЗА ИЗГРАЖДАНЕ
НА ЕДИН ПО-ДОБЪР СВЯТ

КАКВО МОЖЕТЕ ДА НАПРАВИТЕ?

Активисти по целия свят са показали, че съпротивата срещу опасните сили, подкопаващи човешките права, е възможна. Бъдете част от това движение. Борете се срещу тези, които подклаждат страх и омраза.

- Присъединете се към Амнести Интернешънъл и станете част от световно движение, борещо се за край на нарушенията на човешките права. Помогнете ни да постигнем промяната.
- Направете дарение в подкрепа на работата на Амнести Интернешънъл.

Заедно можем да бъдем чути.

☐ Интересувам се от получаване на допълнителна информация за това как да стана член на Амнести Интернешънъл

Име

Адрес

Държава

Имейл

☐ Бих искал/а да направя дарение на Амнести Интернешънъл (приемат се дарения в британски паундове (£), щатски долари (\$) или евро (€))

Сума

Моля, изтеглете от

Visa ☐

Mastercard ☐

Номер

Срок на годност

Подпис

Моля подайте този формуляр в офиса на Амнести Интернешънъл във вашата държава.

За списък на офиси на Амнести Интернешънъл по света: www.amnesty.org/en/worldwide-sites
Ако няма офис на Амнести Интернешънъл във вашата държава, моля изпратете този формуляр на:

Amnesty International, International Secretariat, Peter Benenson House,
1 Easton Street, London WC1X 0DW, United Kingdom

amnesty.org

ЧОВЕШКАТА ЦЕНА НА КРЕПОСТ ЕВРОПА

НАРУШЕНИЯ НА ЧОВЕШКИТЕ ПРАВА НА МИГРАНТИ И БЕЖАНЦИ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ГРАНИЦИ

Всяка година хиляди мигранти и бежанци се опитват да достигнат Европа. Някои бягат от мъчителна бедност; други търсят закрила от насилие и преследване. В отговор Европейският съюз (ЕС) инвестира в технологии за наблюдение, сили за сигурност и центрове за задържане както на територията на ЕС, така и в съседните държави, с една единствена цел: да изгради непробиваема крепост на границите на Европа, която да държи хората навън.

Обсебени от идеята за "защита" на границите, държавите-членки на ЕС използват драстични мерки, някои от които нарушават задълженията им в областта на опазването правата на човека и причиняват огромни човешки страдания. На някои граници на ЕС, мигрантите и бежанците са лишавани от достъп до процедурите за предоставяне на закрила и изтласквани обратно в съседни държави, често по начини, които ги излагат на сериозен риск. Те са малтретирани от граничната полиция и бреговата охрана и биват изоставяни в съседни държави, в които съществуват сериозни опасения относно спазването на правата на човека. Със затварянето на по-безопасните маршрути към Европа чрез увеличаване на мерките за сигурност и при липсата на законни начини за влизане в Европа, мигрантите и бежанците опитват все по-опасни маршрути. Хиляди са загинали по време на пътуването си от 2000 г. насам; много други са изчезнали с опасение за смърт.

Този доклад разяснява някои от ключовите елементи на миграционната политика на ЕС и как тя реално се разгръща на границата на ЕС, където България и Гърция граничат с Турция, един от основните пътища, използвани от сирийски бежанци, които търсят безопасност в ЕС. Докладът завършва с препоръки, призоваващи ЕС и държавите-членки да преразгледат спешно своята миграционна политика, за да се измести фокусът от защита на граници върху защита на хора.

amnesty.org

Index: EUR 05/001/2014
Юли 2014 г.

AMNESTY
INTERNATIONAL

